

Päätukihaun tuet 2017

Sisällysluettelo

Perustuki	3
Viherryttämistuki	7
Nuoren viljelijän tuki (EU)	19
Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus	25
Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset	36
Ei-tuotannollisten investointien korvaus	49
Luonnonhaittakorvaus	56
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus	63
Peltokasvipalkkio	68
Kansalliset peltotuet	71
Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset	74
Muutokset hakuoppaassa 2017	75
Lukuohjeet ja tulostus	76
Julkaisun tiedot	77

Perustuki

HUOMIOITAVAA:

- Sokerilisäosan arvo puolittuu vuoden 2016 arvosta.
- Timoteilisäosa poistuu
- Tasaosan arvoa lasketaan molemmilla alueilla perustuen tukikaton pienentymisen seurauksena
- Tasaosan arvot muuttuvat vielä vuoden aikana vuodelle 2017, koska tukioikeuksien alueellinen suhde täsmäytetään varannosta myöntöjen jälkeen

Perustuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki. Tukea maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukihakemuksella haetaan perustukea eli aktiiviviljelijän hallinnassa olevien tukioikeuksien aktivoimista vastaavilla tukikelpoisilla hehtaareilla. Kaikki maatalousmaa on tukikelpoista perustuessa, mutta alat, joista maksetaan perustukea, määritellään erikseen.

Tukioikeuksia hallinnoidaan tukioikeusrekisterissä. Tukioikeuksiin liittyviä toimenpiteitä ovat tukioikeuksien siirrot, tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta, tukioikeuksien varantoonvienti käyttämättömyyden perustella sekä muut tukioikeuksien muokkaukset. Tukioikeuksiin liittyvistä ilmoituksista ja hakemuksista on erilliset ohjeet ja aikataulut ja ne löytyvät www.suomi.fi¹–palvelusta hakusanoilla "mavi103B"² ja "mavi289"³.

Perustuen hakeminen, tukitaso ja tuen maksaminen

Hae perustukea päätukihaun yhteydessä. Perustukea ja viherryttämistukea haetaan samalla rastilla. Perustukea hakiessasi sinun on ilmoitettava vuosittain maatilaasi koskevat tiedot, haettava tukihakemuksella perustukea ja tukioikeuksien aktivoimista sekä ilmoitettava tiedot perus- ja kasvulohkoista. Ilmoita kaikki käytössäsi oleva maatalousmaa, vaikka et hakisikaan tukea kaikilta aloilta.

Suomessa on kaksi tukialuetta: AB-alue ja C-alue. Tukialuekartta löytyy Mavin internet-sivuilta www.mavi.fi → Tuet ja palvelut → Viljelijä → Tuki- ja kohdentamisaluekartta⁴.

Vuonna 2017 timoteilisäosa poistuu ja sokerilisäosan arvo puolittuu. Varannosta 2015-2016 myönnettyjen tukioikeuksien varantokorotuksia leikataan n. 33 prosentilla. Lisäosissa ja varantokorotuksissa olleet varat siirretään osaksi tasaosien arvoa. Tasaosan arvoa kuitenkin leikataan perustuen tukikaton pienentymisen seurauksena. Sokerilisäosa on voimassa vielä vuonna 2018. Tukioikeuksien tasaosan arvot muuttuvat arvioiduista arvoista vielä jonkin verran vuodelle 2017.

Suomessa on suorien tukien rajaksi säädetty 200 euroa. Tämä tarkoittaa, että jos haettava tai myönnettävä suorien tukien kokonaissumma jää alle 200 euron, tukea ei myönnetä. Perustuen kohdalla, jos tukea ei myönnetä, eivät tukioikeudet aktivoidu. Jos tukioi-

¹<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

²http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi103B/index.html

³http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi289/index.html

⁴<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/tuki-ja-kohdentamisaluekartta.aspx>

keudet ovat kaksi vuotta peräkkäin aktivoimatta, ne viedään kansalliseen varantoon.

Taulukko 1: ARVIO tukioikeuksien tasaosien arvosta eri tukialueilla

Tukialue	2016	2017
AB	122,44	121,55
C	110,71	107,91

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵

Tukikelpoinen ala

Perustuessa tukikelpoista alaa on kaikki **maatalousmaa** eli pellot, pysyvät kasvit sekä pysyvät nurmet ja pysyvät laitumet. Perustuessa tukikelpoiset alat, joista maksetaan tukea, määritellään kasvukoodin kautta. Perustukea maksetaan kaikista maatalousmaan kasvulohkoista, joiden koko on vähintään 0,05 ha ja joilla on tukikelpoista kasvustoa tai muuta tukeen oikeuttavaa käyttömuotoa. Hakuoppaan liitteessä B on lueteltu kaikki käytössä olevat kasvukoodit ja niiden esiintyminen joko **maatalousmaalla** tai **maatalousmaan ulkopuolella**. Perustukea maksetaan maatalousmaalla oleville aloille, pois lukien tilapäisesti viljelemätön ala, 20-v. erityistukisopimus pellolla, ja sellainen viljelytapa, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään. Tilapäisesti viljelemättömälle alalle ei makseta mitään tukia. Maatalousmaan ulkopuoliselle alalle ei makseta perustukea. Maatalousmaan ulkopuolista alaa ovat esimerkiksi kasvihuoneet, joissa kasvatettavien kasvien juuret eivät ota maahan tai siellä kasvatetaan pysyviä kasveja ja joulukuusiviljelmät.

Perustukea saadaksesi sinun tulee noudattaa kaikella maatalousmaalla täydentäviä ehtoja. Tarkista nämä ehdot erillisestä täydentävien ehtojen päivitetystä oppaasta, joka julkaistaan osoitteessa <http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehtojen-oppaat.aspx>⁶.

Tukioikeuksien käyttö

Tukioikeuksia käytetään siten, että ensimmäisenä käytetään yksikköarvoltaan kallein tukioikeus. Kaikki tilasi hallinnassa olevat tukioikeudet järjestetään yksikköarvon mukaan järjestykseen kalleimmasta halvimpaan ja tukioikeuksia käytetään aina samassa järjestyksessä. Yksittäinen tukioikeus voi olla korkeintaan 1,00 ha kokoinen. Tukioikeudet tulevat käytetyiksi eli aktivoiduiksi kun osastakin tukioikeutta myönnetään tukea.

Tukioikeuksien käyttöä seurataan em. tavalla siten, että vuosien 2016 ja 2017 tukioikeuksien käyttö muodostaa kaksi peräkkäistä vuotta.

⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki-Taulukko-1.png>

⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehtojen-oppaat.aspx>

Käyttöjärjestys

A. Tukialue			
B. Suurin yksikköarvo, €/ha			
	a. Tukioikeuden hallinta		
	1.	Vuokratut tukioikeudet	
		i.	pienin tilatunnus
		a.	omistajaryhmä V1
		b.	omistajaryhmä V2
	2.	Omistettut tukioikeudet	
		i.	omistajaryhmä O1
		ii.	omistajaryhmä O2
	b. Tukioikeuden koko, ha		
	1.	0,01 ha	
	2.	0,02 ha	
	3.	jne.	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁷

Alat, joista ei myönnetä perustukea, saatavat jättää myös tukioikeuksia aktivoimatta. Tukioikeuksien aktivointia seurataan tilatasolla ja huomioiden tukioikeuksien kokonaismäärän käyttö kullakin tukialueella. Jos näitä aktivoimattomia tukioikeuksia on tilalla määrällisesti kaksi vuotta peräkkäin, viedään sen verran (ha) tukioikeuksia varantoon, jotka ovat jääneet aktivoimatta molempina vuosina.

Tukioikeuksien siirrot

Voit siirtää tukioikeuksia joko pysyvästi tai määräajaksi. Tukioikeuksien omistuksen siirrot ovat aina pysyviä ja tukioikeuksien hallinnan siirrot eli vuokraukset ovat aina määräajaisia. Tukioikeuksien omistuksen siirron yhteydessä on osapuolten otettava lomakkeella kantaa myös siihen, mitä tapahtuu tukioi-

keuksien hallinnalle. Hallinta voi siirtyä tukioikeuksien vastaanottajalle, se voi jäädä luovuttajalle tai se voi jäädä myös kolmannelle osapuolelle, jos esimerkiksi vuokrattuja tukioikeuksia myydään.

Ilmoita tukioikeuksien siirrosta lomakkeella 103B ja liitteellä 103A. Lomake 103B täytöohjeineen löytyy www.suomi.fi – palvelusta. Liitteen 103A saat joko Vipu-palvelusta tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Tukioikeuksien siirrosta ei ole erillistä ohjetta. Jokaisesta siirrosta tehdään oma ilmoitus. Palauta ilmoitus tukioikeuksia luovuttavan tilan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 15.6.2017. Jos kyseessä on koko tilan hallinnan siirron yhteydessä siirrettävät kaikki tilan tukioikeudet, voit ilmoittaa siitä 15.9.2017 mennessä. Katso tarkemmat koko tilan hallinnan siirtoa koskevat vaatimukset liitteestä A. Varsinaisen siirron pitää kuitenkin tapahtua viimeistään 31.8.2017.

Tukioikeuksien vastaanottajan on oltava aktiiviviljelijä. Tukioikeuksien siirtojen vastaanottajan pitää hakea perustukea siirron saantivuonna, jotta hän täyttää aktiiviviljelijän määritelmän. Kun tukioikeuksien omistusta siirretään, omistus voidaan siirtää luonnolliselle henkilölle, luonnollisten henkilöiden ryhmälle, oikeushenkilölle tai oikeushenkilöiden ryhmälle, kun ko. vastaanottaja täyttää aktiiviviljelijän määritelmän. Aktiiviviljelijän määritelmä on tarkemmin kerrottu Tuenhakijan perusoppaan luvussa 4⁸.

Esimerkki 1.

Kuolinpesä Y hakee tukea. Kuolinpesän osakas Z hallinnoi vesiyhtiötä. Osakas Z ei yksistään täytä aktiiviviljelijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää kuolinpesän nimiin, koska kuolinpesä oikeushenkilönä täyttää aktiiviviljelijän määritelmän.

⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Käyttöjärjestys.png>

⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/175/article-3041>

Esimerkki 2.

Aviopari omistaa yhdessä maatilan maatalousmaan. Toinen puoliso on antanut valtuudet hakea tukia molempien nimissä. Valtuuden antanut puoliso käy tilan ulkopuolella töissä ja hallinnoi vapaa-ajan aluetta. Tilan ulkopuolella töissä käyvä ei täytä yksistään aktiivilijelijän määritelmää, mutta tukioikeuksia voidaan siirtää tilalle molempien puolisojen yhteiseen omistukseen, koska ryhmänä he täyttävät aktiivilijelijän määritelmän.

Esimerkki 3.

Maatalousyhtymä ei voi omistaa tukioikeuksia, mutta maatalousyhtymän jäsenet voivat ryhmänä omistaa tukioikeuksia, vaikka yksi maatalousyhtymän jäsen yksistään hallinnoi si esimerkiksi vapaa-ajan aluetta.

Kun tukioikeuksia siirretään perinnön, ennakkoperinnön tai suorien tukien laissa määritelyjen sukupolvenvaihdosten perusteella, tukioikeuksien omistuksen vastaanottajan ei tarvitse täyttää aktiivilijelijän määritelmää.

Kansallinen varanto ja varantoperusteet

Voit hakea tukioikeuksia kansallisesta varannosta tietyissä tapauksissa. Varantohaku järjestetään vuosittain ja sen viimeinen hakupäivä on 15.6.2017. Perusteet ovat: nuori viljelijä, aloittava viljelijä, tilusjärjestelyt, LUEL- ja LUTU-viljelemättömyysitoumuksen päättyminen, ympäristötuen 20-vuotisen erityisympäristötukisopimuksen päättyminen ja tuomioistuimen päätös/hallinnollinen määräys.

Kansallista varantoa hallinnoidaan ELY-keskuksissa, jotka myös käsittelevät varantohakemukset ja tekevät hakemuksista päätökset. Hakuun liittyvä erillinen ohje Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta vuonna 2017 ja hakulomake numero 289 julkaistaan internet-osoitteessa www.suomi.fi/lomakkeet⁹, josta voit hakea sitä hakusanalla "mavi289". Voit tarvittaessa pyytää hakulomakkeen ja ohjeen myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta tai ELY-keskuksesta.

⁹http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/

Viherryttämistuki

Viherryttämistuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki, jonka ta-voitteena on tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä. Nämä käytännöt (jatkossa viherryttämistuen vaatimukset) ovat

- viljelyn monipuolistaminen
- pysyvän nurmen säilyttäminen
- ekologisen alan vaatimus.

Tilaasi koskeviin vaatimuksiin vaikuttavat maatilán sijainti, koko, viljelykasvit ja mahdollisesti harjoitettu luomutuotanto. Jos haet perustukea, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi kaikkia tukikelpoisia hehtaareja. Pienet maatilat sekä pääosin nurmituotantoa harjoittavat tilat saavat vapautuksen viljelyn monipuolistamisesta ja ekologisesta alasta. Jos maatilasi on luomutila, sinulla on automaattisesti oikeus viherryttämistukeen ilman että sinun tarvitsee noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia maatilán luomutuotantoalalla.

1. Yleistä

Maatilán sijainti

Maatilán sijainti tukialueella AB tai C määräytyy viherryttämistuessa talouskeskuksen sijainnin perusteella. Jos talouskeskusta ei ole, tilán sijainti ratkaistaan sen mukaan, kummalla alueella pääosa tilán pelloista sijaitsee. Maatilasi sijainti määrää ne tukiehdot, joita sinun tulee noudattaa maatilasi koko maatalousmaalla. Tuki maksetaan kuitenkin lohkojen sijainnin perusteella erisuuruisena eri tukialueille.

Peltoala, pysyvät nurmet ja pysyvät kasvit ovat maatalousmaata

Viherryttämistuen vaatimuksissa tarkastellaan tilán maatalousmaan ja peltoalan käyttöä. Maatalousmaahan lasketaan peltoala, pysyvät viljelykasvit sekä pysyvät nurmet.

Tilán maatalousmaa		
Peltoala	Pysyvät kasvit	Pysyvä nurmi

- **Peltoalaa** on kasvintuotantoa varten viljelty maa (viljelykasvit, korkeintaan 5-vuotiset heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit) sekä kesanto. Voit tarkistaa viljelykasvien luettelosta (Taulukko 2) mitkä kasvit, nurmet ja kesantoalat katsotaan peltoalalla kasvaviksi.
- **Pysyvää nurmea** on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luontaisella tavalla (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä), ja joka ei ole kuullunut tilán viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen. Pysyvää nurmea ei lasketa kasviksi. Pysyvä nurmi voi sisältää muitakin laidunnettavia lajeja, kuten pensaita ja/tai puita, edellyttäen, että enemmistönä ovat heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit. Pysyvien nurmien ala muodostuu tilán yli 5-vuotisista nurmista. Katso taulukosta 4. milloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi ja taulukosta 3 heinä- ja nurmirehukasvit, jotka lasketaan mukaan, kun tarkastellaan lohkon muuttumista pysyviksi nurmeksi.
- **Pysyvät viljelykasvit** ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kas-

vatetaan yli viiden vuoden ajan ja joista saadaan toistuvia satoja. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat, koristekasvit, edellä mainittujen kasvien taimitarhat ja lyhytkiertoinen energiapuu. Katso pysyvien kasvien tarkempi luettelo taulukosta 1.

Maatalousmaan lisäksi maatilalla voi olla muuta alaa, joka on tukikelvotonta. Katso muuhun alaan kuuluvat alat hakuoppaan kasvuluettelosta (liite B¹⁰).

Taulukko 1: Pysyvien kasvien luettelo	
Kuitunokkonen	Vadelma ja mesivadelma
Humala	Mesimarja
Lääkepaju	Pensasmustikka
Ruokohelpi (kuivike /rehu)	Marja-aronia
Ruokohelpi (energia)	Saskatoon (marjatuomipihlaja)
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	Muut marjakasvit
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridahaapa ja poppeli)	Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	Leikkoviherä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista
Raparperi	Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
Omena	Tyrni
Pihlaja (marjantuotanto)	Kirsikka
Päärynä	Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Muut hedelmät	Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Luumu	Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Viinirypäle	Parsa
Mustaherukka	Ratamot
Punaherukka	Yrttikasvit väh. 5 v.
Valkoherukka	
Karviainen	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹¹

Tukikelpoinen ala viherryttämistuessa

Viherryttämistuessa tukikelpoista alaa on kaikki maatalan maatalousmaa, pois lukien kasvikoodit *Tilapäisesti viljelemätön ala* ja *20 v. ympäristötukisopimus, pelto*. Nämä molemmat lasketaan kuitenkin mukaan peltoalaan. Viherryttämistuessa pienin tukikelpoinen kasvulohko, jolle maksetaan tukea, on 0,05 hehtaaria. Alle 0,05 hehtaarin lohkot otetaan kuitenkin huomioon, kun määritetään alaa, jolla on noudatettava viherryttämisen vaatimuksia ja viherryttämistuen ehtojen täyttymistä.

Tukitaso

¹⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine-article/tvarvillkor/>

¹¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-1.png>

Tukialueita ovat AB-alue ja C-alue. Tukitaso on AB-alueella arviolta noin 75 €/ha ja C-alueella noin 65 €/ha. Viherryttämistukea maksetaan maatalan tukikelpoiselle maatalousmaalle enintään viljelijän hallinnassa olevia tukioikeuksia vastaavalle alalle. Myös viherryttämistuen vaatimuksista vapautetuille tiloille maksetaan viherryttämistuki.

Luomutilat

Sinulla on oikeus viherryttämistukeen automaattisesti ilman viherryttämistuen vaatimusten noudattamista maatalan sillä osalla, joka on luomutuotannossa tai siirtymässä luomutuotantoon. Sinulla on oltava Eviran myöntämä luomutodistus valvontaan kuulumisesta ja luomuvaatimusten täyttymisestä. Mikäli aloitat luomutuotannon, ilmoittaudu ensimmäisenä tukihakuvuonna Eviran luomuväylärekisteriin viimeistään 2.5. Ensimmäinen tuotantotarkastus on tehtävä viimeistään 15.6. sitoumusvuonna. Oikeus viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseen alkaa luomun siirtymäkaudesta lähtien. Maatilasi voi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella myös silloin, jos et hae luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

Em. oikeuden käyttäminen on vapaaehtoista. Voit ilmoittaa tukihakemuksessa rastilla, jos et halua käyttää tätä oikeutta. Toteutat tällöin normaalisti maatilaa koskevia viherryttämistuen vaatimuksia koko tilan maatalousmaalla. Oikeutta ei voi valita erikseen esimerkiksi yhdelle viherryttämistuen vaatimukselle, se koskee kaikkia kolmea vaatimusta.

Mikäli maatilasi ei ole kokonaan luomutuotannossa, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi sitä osaa, joka ei ole luomutuotannossa. Tällöin luomutuotannossa ole-

vaa maatalousmaata ei oteta huomioon vaatimusten täyttymiseksi esimerkiksi laskettaessa kasvien lukumäärää. Jos et halua käyttää oikeuttasi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista vaikka maatilallasi on luomutuotantoa, tilan vaatimukset lasketaan koko tilan maatalousmaan perusteella luomuala mukaan lukien.

Esimerkki

Maatila hallinnoi kahta erillistä tilan osaa, joista toinen on luomutuotannossa ja toinen tavanomaisessa tuotannossa. Luomutuotannossa olevalla tilan osalla viljellään 18 ha vehnää, 4 ha ruista ja 4 ha nurmea. Tavanomaisesti viljellyllä tilan osalla viljellään 12 ha sokerijuurikasta. Mikäli maatila käyttää luomupoikkeusta, tilalla on silti kahden kasvin vaatimus, koska tavanomaisen viljelyn ala on yli 10 ha mutta enintään 30 ha. Tilalle lasketaan kasviksi vain sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus ei täyty. Jos tila ei käytä luomupoikkeusta, tilalla on edelleen kahden kasvin vaatimus, mutta tilalle lasketaan kasveiksi vehnä, ruis, nurmi ja sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy.

- minkä tahansa viljelykasvien nimistössä mainitun suvun viljelyä.
- minkä tahansa ristikkukkasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluvan lajin viljelyä.
- kesantomaata.
- heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja (=nurmet).

Talvehtivia viljelykasveja ja kevätiljelykasveja pidetään eri viljelykasveina, vaikka kyseessä ovatkin samansukuiset kasvit. Voit tarkistaa taulukosta 2. mitkä kasvit ja seoskasvut luetaan eri viljelykasveiksi.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy, jos tilan peltoalalla viljellään vaadittu määrä (kaksi tai kolme) viljelykasvien luettelossa (Taulukko 2) lueteltua viljelykasvia.

2. Viljelyn monipuolistaminen

Viljelyn monipuolistamisen tavoitteena on tuotannon monipuolistaminen ja ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti maaperän laadun parantaminen. Viljelyn monipuolistaminen velvoittaa sinut viljelemään vaaditun lukumäärän viljelykasveja riippuen tilan sijainnista, peltoalan määrästä tai viljelyssä olevista kasveista. Vapaudut viljelyn monipuolistamisesta, jos maatilasi on pääosin nurmitila tai maatilasi peltoala on alle 10 hehtaaria.

Viljelykasvilla tarkoitetaan

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvut:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvut, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Syysvehnä	Triticum	Syysvehnä, Syyspelttvehnä
Kevätvehnä	Triticum	Kevätvehnä, Kevätspelttvehnä, Durumvehnä, Vihantavilja (vehnä)
Syysruis	Triticosecale	Syysruis
Kevätruis	Secale	Kevätruis, Vihantavilja (ruis)
Kevätseko	Triticosecale	Kevätseko
Syysruis	Secale	Syysruis
Ohra	Hordeum	Rehuohra, Mallasohra, Vihantavilja (ohra)
Syysohra	Hordeum	Syysohra
Kaura	Avena	Kaura, Vihantavilja (kaura)
Syyskaura	Avena	Syyskaura
Viljojen seoskasvusto		Seoskasvusto (viljat), Vihantavilja (viljaseos)
Öljykasvien ja viljan seoskasvusto		Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
Tattari	Fagopyrum	Tattari
Hirssi	Panicum	Hirssi
Kinua (kinua)	Chenopodium	Kinua (kinua)
Maissi	Zea	Maissi, Sokerimaissi

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Herne	<i>Pisum</i>	Ruokaherne, Rehuherne, Tarhaherne
Öljykasvien ja valkuaiskasvien ja seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit), Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini + öljykasvit)
Valkuaiskasvien ja viljan seoskasvusto		Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa Seoskasvusto (valkuaiskasvit + vilja)
Härkäpapu ja virma	<i>Vicia</i>	Härkäpapu, Virma
Soijapapu	<i>Glycine</i>	Soijapapu
Mesikkä	<i>Melilotus</i>	Mesikkä
Mailanen	<i>Medicaco</i>	Mailanen
Apila	<i>Trifolium</i>	Apila Apilan siemen, valvottu tuotanto
Vuohenherne	<i>Galega</i>	Vuohenherne
Linssi	<i>Lens</i>	Linssi
Valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
Lupuli	<i>Lupinus</i>	Makea lupiini, Muut lupiinit, ei alaskanlupiini eikä komealupiini

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Mausteet ja lääkekasvit		Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), katso kasvuluettelo-liite
Korianteri	<i>Coriandrum</i>	Korianteri
Pavut	<i>Phaseolus</i>	Pensasapapu
Kaalit	<i>Brassica oleracea</i>	Valko- eli keräkaali, Kukkakaali, Punakaali, Savojijalkaali (kurttuakaali), Ruusukaali, Parsakaali, Kyssäkaali, Rehukaali, Lehtikaali
Porkkana	<i>Daucus</i>	Porkkana
Selleri	<i>Apium</i>	Mukulaseselleri, Lehtiselleri
Palsternakka	<i>Pastinaca</i>	Palsternakka
Sipuli	<i>Allium</i>	Sipulin pikkuistukkaat, Purjo, Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), Valkosipuli
Avomaankurkku	<i>Cucumis sativus</i>	Avomaankurkku
Kurpitsa	<i>Cucurbita pepo</i>	Kurpitsa, Kesäkurpitsa
Pinaatti	<i>Spinacia</i>	Pinaatti
Salaatit	<i>Lactuca</i>	Pehmeä keräsalaatti, rapea keräsalaatti
Salaattisikurit	<i>Cichorium</i>	Endiivisalaatti, kähäräendiivi, sikuri, salaattisikuri, punasikuri
Salaattifenkoli	<i>Foeniculum</i>	Salaattifenkoli
Tilli	<i>Anethum</i>	Tilli
Persilja	<i>Petroselinum</i>	Persilja
Meloni	<i>Cucumis melo</i>	Meloni

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Lamopinaatti	<i>Tetragonia</i>	Lamopinaatti
Piparjuuri	<i>Armoracia</i>	Piparjuuri
Latva-artisokka	<i>Cynara</i>	Latva-artisokka
Mansikka	<i>Fragaria</i>	Mansikka
Koristekasvit		Koristekasvit, alle 5 v.
Leikkovihreä ja leikkohavu		Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveja
Paju	<i>Salix</i>	Koristepaju punontatarkoitukseseen, alle 5 v.
Kumina	<i>Carum</i>	Kumina
Sinappi	<i>Sinapis alba</i>	Sinappi, Saneerauskasvi(alkosinappi)
Öljyretikka, retisi	<i>Raphanus</i>	Saneerauskasvi (öljyretikka), retisi
Samettikukka	<i>Tagetes</i>	Saneerauskasvi (samettikukka)
Saneerauskasvien seoskasvusto		Saneerauskasviseos
Yrttikasvit		Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), katso kasvuluettelo-liite
Muu rehu kasvi		Muut rehu kasvit, muu kuin tässä luettelossa mainittu
Aitohunajakukka	<i>Phacelia</i>	Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon käytettävä seoskasvusto		Hunajakukkaseos

Taulukko 2. Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, riista
Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, maisema
Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. vuosi
Siirtonurmikasvien seoskasvusto		Siirtonurmi
Heinä- ja muut nurmirehu kasvit		Viherlannoitusnurmi, Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta), 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, 1-vuotiset laidunnurmet, 1-vuotiset siemennurmet, 1-vuotiset yksilajin, Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, Monivuotiset laidunnurmet, Monivuotiset siemennurmet, Monivuotiset siemennurmet, yksilajinen; Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.), Suojavyöhykenurmi, Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015), Suojakaista, Monivuotinen ympäristönurmi, Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto, Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto, Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto, Timotein siemen, valvottu tuotanto, Numinadan siemen, valvottu tuotanto.
Kesanto		Viherkesanto (nurmi ja niitty), Viherkesanto (riista ja maisema), Sänkikesanto, Avokesanto (Avokesantoa voi ilmoittaa vain täydentävien ehtojen mukaisissa tapauksissa)

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella

Jos maatilallasi on 10 – 30 ha peltoalaa, si-
nun on viljeltävä vähintään kahta eri viljely-
kasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään
75 % peltolasta. Pääkasvi on se kasvi, jota
on prosenttimääräisesti eniten.

Jos maatilallasi on yli 30 ha peltoalaa, sinun
on viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykas-
via. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 %
peltoalasta ja kahden eniten viljellyn viljely-
kasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään
95 % peltoalasta. Kaksi eniten viljeltyä vil-
jelykasvia ovat ne kasvit, joita on prosentti-
määräisesti eniten ja toiseksi eniten.

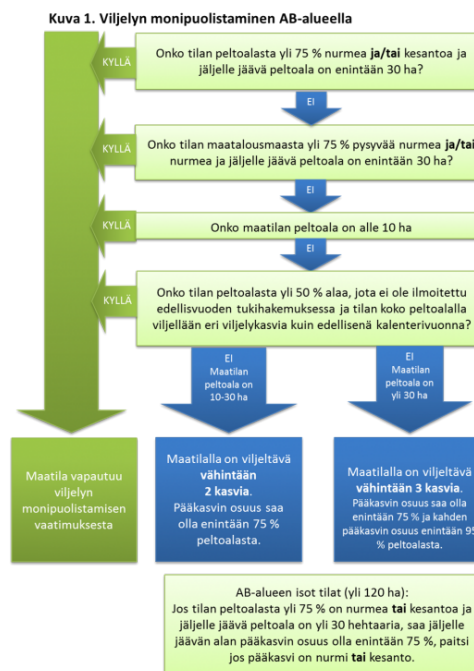
Jos maatilasi pääkasvina on nurmi **tai** kesan-
to, sitä saa olla yli 75 % peltoalasta.Tällöin
jäljellä olevan peltoalan pääkasvi ei saa ylitt-
tää yli 75 % ko. jäljellä olevasta peltoalasta
paitsi jos pääkasvi on nurmi **tai** kesanto.

Edellä mainittu vaatimus koskee tiloja, joilla
pääkasvin ylittävä jäljelle jäävä peltoala on
yli 30 hehtaaria, sillä vapaudut kokonaan vil-
jelyn monipuolistamisesta siinä tapauksessa,
että;

- yli 75 % maatilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.
- yli 75 % maatilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria, tai
- yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on sel-laista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Kaaviossa 1 on esitetty viljelyn monipuolistamisen ehdot AB-alueen tiloilla.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹²

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus C-alueella

Jos maatilallasi on yli 10 hehtaaria peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta paitsi jos pääkasvina on nurmi tai jos se on kesannolla.

Maatilasi vapautuu kokonaan viljelyn monipuolistamisesta siinä tapauksessa, että:

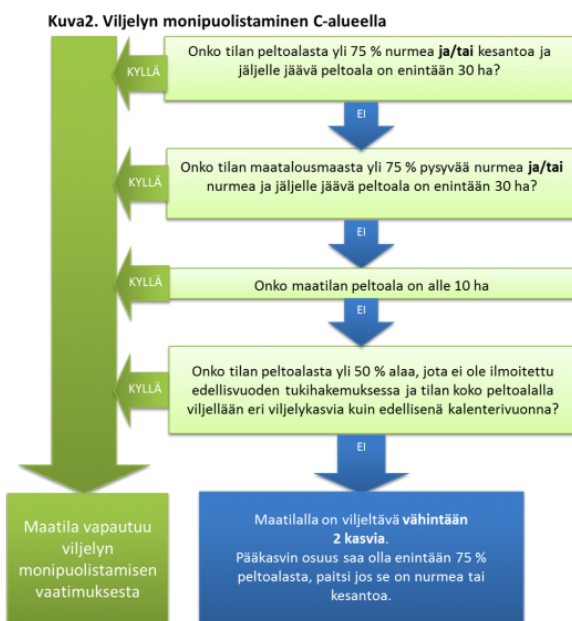
- yli 75 % maatilasi *peltoalasta* on nurmea, kesannolla tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.
- yli 75 % maatilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttö-

¹²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen.-Kuva-1.png>

tapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.

- yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on sel- laista alaa, jota et ole ilmoittanut edel- lisvuoden tukihakemuksessasi ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivi- vuonna.

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn mo- nipuolistamisesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutki- taan tilan peltoala.

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹³

Maatilan viljelykasvien osuuden laskemi- nen

Viljelykasvien osuuden laskemisen ajankohta on 30.6. – 31.8. Tänä aikana viljelykasvien on oltava laskettavissa. Huolehdi siitä, että maatilallasi on ko. ajanjakson ajan vähintään vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kas- via ja että vaaditut kasvien prosenttiosuudet täyttyvät. Jos vapaudut viljelyn monipuolis- tamisen vaatimuksesta esimerkiksi tilasi nur-

mialan perusteella, huolehdi siitä, että nurmi- alaa on vapautuksen edellyttämä määrä tänä aikana. Jokainen peltoalaan kuuluva hehtaa- ri otetaan viljelykasvien osuuden laskemises- sa huomioon vain kerran vuodessa. Jos vilje- let samalla alalla kahta eri kasvia peräkkäin samalla kasvukaudella, niitä ei voi laskea kah- deksi eri kasviksi.

Kasvustossa, jossa viljellään pääkasvia ja aluskasvia, ala lasketaan pääkasvin mukaan. Esimerkiksi, jos kylvät kasvulohkolle suojavil- jana kauraa ja sen alle lisäksi monivuotisen nurmen, ala lasketaan kauraksi.

Seoskasvusto katsotaan yhdeksi kasviksi. Seoskasvustoja, jotka lasketaan yhdeksi eri kasviksi, ovat öljykasvien ja viljan seoskas- vustot, valkuaiskasvien ja viljan seoskasvus- tot, öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskas- vustot, viljojen seoskasvustot, valkuaiskas- vien seoskasvustot, öljykasvien seoskasvus- tot, siirtonurmikasvien seoskasvusto, hunaja- tuotantoon käytettävä seoskasvusto, sanee- rauskasvien seoskasvustot, monimuotoisuus- pellon riistakasvien seoskasvustot, monimuo- toisuuspellon maisemakasvien seoskasvustot ja monimuotoisuuspellon niittykasvien seos- kasvustot.

Jos viljelet samalla kasvulohkolla useampia kasveja vuororiveissä, laske jokaiselle kasville prosenttiosuus lohkon kokonaisalasta. Kasvia pidetään viljelykasvina, jos sen ala kattaa vä- hintään 25 % kokonaisalasta. Piirrä kasvien alat kasvulohkoiksi ja ilmoita ne kasvit, joita on yli 25 % alasta.

Esimerkki

Tilalla viljellään 3 ha lohkolle vuororiveissä porkkanaa 1,2 ha; sipulia 1 ha ja palsternak- kaa 0,8 ha. Porkkanan osuus on 40 %, sipulin 33 % ja palsternakan 27 %. Kaikki ylittävät 25 % rajan ja kaikki lasketaan kasveiksi eli

¹³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen.-Kuva-2.png>

alalla on 3 kasvia. Tilalle lasketaan kasvien aloiksi 3ha / 3 kasvia = porkkanaa 1 ha, sipulia 1 ha ja palsternakkaa 1 ha. Lohko jaetaan kolmeksi 1 ha kasvulohkoksi.

Lisätietoa viljelykasveista ja niiden ilmoittamisesta

Viherryttämistuen viljelykasvien luettelossa on joitakin ryhmiä, kuten *Muut rehukasvit*, *Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)*, *Koristekasvit, alle 5 v. ja Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista*, joissa ei ole erikseen nimettyä kasvia. Näitä ryhmiä voit käyttää ilmoittaaksesi vain sellaisia kasveja, joille ei löydy omaa nimikettä kasviluettelosta. Jokainen ryhmä lasketaan maatilalasi vain yhdeksi kasviksi. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa seuraavan vuoden tukihakuun.

Huomaa, että joitakin tukihakemuksella ilmoitettavia kasveja tai käyttömuotoja ei lasketa kasviksi, kun arvioidaan viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä. Näitä ovat kasvikoodit *Muut vihannekset*; *Kasvimaa*; *Erytistikisopimusala, pelto*; *Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto ja Maisemapiirre*. Ilmoita näissä vaan sellaisia aloja, joille et löydä muuta sopivaa nimikettä kasviluettelosta. Voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä aloja yhdessä kasvikoodilla *Muut vihannekset*. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa. Katso näiden nimikkeiden tarkempia ohjeita Hakuoppaan kasviluettelosta (Liite B). Kasvikoodilla *Muut vihannekset* voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä aloja yhdessä.

Esimerkkejä viljan ja nurmen yhdistelmien ilmoittamiseen:

- Voit ilmoittaa nimikkeellä *Kaura* suojaviljakauran, jos alla on yksivuotinen tai monivuotinen nurmi ja jos kaurasta otetaan jyväsato.
- Kasvikoodilla *Vihantavilja (kaura)* voit ilmoittaa kauran, joka korjataan vihan-tana myös silloin, jos alle on kylvetty monivuotinen nurmi.
- Jos kylvät seoksen, jossa on viljaa ja yksivuotista nurmea, ilmoita se joko kasvikoodilla *1-vuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmi* tai *1-vuotinen laidunnurmi*.

3. Pysyvän nurmen säilyttäminen

Pysyvän nurmen säilyttämisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti hiilen talteenoton varmistaminen. Pysyvän nurmen säilyttämistä tarkastellaan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus koko maatalousmaasta ei saa vähentyä enempää kuin viisi prosenttia vuonna 2015 vahvistetusta viiteosuudesta. Jos vähenemä on tätä suurempi, on otettava käyttöön ns. ennallistamismenettely. Tästä poikkeuksena ovat Natura-alueiden pysyvät nurmet. Niitä ei saa ottaa muuhun käyttötarkoitukseen, vaan ne on säilytettävä nurmena.

Pysyvät nurmet

Pysyvän nurmen säilyttämisen näkökulmasta nurmilohkot jaetaan viljelykierrossa oleviin nurmiin ja pysyviin nurmiin. Viljelykierrossa oleva nurmilohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun lohkolle on ilmoitettu kuutena vuonna peräkkäin heinätai nurmirehukasveja. Lohkon nurmen uusiminen niin, että se esimerkiksi välillä kynne-

tään ja kylvetään uudestaan nurmikasvustolle, ei katkaise nurmivuosien laskentaa.

Pysyvän nurmen merkintä on vuosikohtainen riippuen lohkolta kunakin vuonna viljeltävistä kasvista. Pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä lohkolta olisi jatkosakin viljeltävä nurmea. Voit viljelysuunnitelmasi mukaan viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella lohkolta muitakin viljelykasveja ja tällöin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Ainoastaan silloin jos ennallistamismenettely jouduttaisiin ottamaan Suomessa käyttöön, voisi sinulle tulla velvoite palauttaa muuhun käyttöön ottamasi pysyvän nurmen ala tai muu ala pysyväksi nurmeksi. Lisäksi voisi tulla rajoitteita ottaa pysyvällä nurmella olevia aloja muuhun viljelykäyttöön.

Pysyvien nurmien muodostuminen ja seuranta

Vipu-palvelussa on karttataso, josta voit tarkistaa sisältääkö lohko pysyvää nurmea tai viidennen vuoden nurmea ennen tukihakua. Kasvulohkon tiedoissa näkyy muodostuvan pysyvän nurmen pinta-ala, jos ilmoitat jo pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle tai 5 vuotta nurmelle olleelle lohkolle taulukon 3. mukaisia heinä- ja nurmirehukasveja. Nämä alat huomioidaan automaattisesti viher-ryttämistuen vaatimusten tarkastelussa Vipuneuvojassa. Jos ilmoitat lohkon seuraavana vuonna muuksi kuin nurmeksi, pysyvän nurmen ominaisuus poistuu lohkolta automaattisesti. Taulukossa 4 on esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi.

	Heinä- ja nurmirehukasvit
1	1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
2	1-vuotiset laidunnurmet
3	Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
4	Monivuotiset laidunnurmet
5	Pysyvä kuivaheinä, säilörehu, tuorerehu (vähintään 5, alle 10 v)**
6	Pysyvä laidunnurmi (vähintään 5, alle 10 v)**
7	Luonnonlaidun ja -niitty**
8	Hakamaa, evoin**
9	Viherkesanto (nurmi ja niitty)***
10	Viherlannoitusnurmi (ei ympäristötoumasta)
11	1-vuotiset siemennurmet*
12	Monivuotiset siemennurmet*
13	Eriytistaksoimusalat, pysyvä laidun**
14	Ympäristöoimusalat, pysyvä nurmi**

* Koodilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.
 ** Koodia käytettäessä alaa saa heti pysyvän nurmen merkinnän.
 *** EFA-alaksi ilmoitettu viherkesanto (nurmi ja niitty) jäädyttää nurmivuosien kertymisen

Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁴

Nurmikertymän jäädyttävät kasvit

Osa kasveista on pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja. Jäädyttävä kasvi tarkoittaa, että nurmikertymävuodet pysyvät ennallaan. Pysyvän nurmen vuodet eivät siis nollaannu tai kasva, vaan jäädyvät.

Pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja ovat ympäristökorvauksen mukaiset viherlannoitusnurmet, suojavyöhykenurmet, monivuotiset ympäristönurmet ja luonnonhoitopeltonurmet. Et voi ilmoittaa ympäristökorvauksen jäädyttäviä toimenpiteitä alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi.

Nurmikertymän nollaantuminen

Jos ilmoitat lohkon muuksi kuin nurmeksi, niin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Myös puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siementuotantonurmet nollaavat pysyvän nurmen vuodet.

Puhdaskasvustona viljeltävät siemennurmet ilmoitetaan kasvikoodeilla:

- 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto

¹⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-3.png>

- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.

Esimerkki jäädyttämisestä.

Jos 4 edellistä vuotta (2013–2016) nurmiviljelyssä olleelle lohkolle ilmoitetaan kahtena vuonna peräkkäin jäädyttävä kasvi (vuodet 2017 ja 2018), niin lohko ei saa pysyvän nurmen merkintää. Jos lohkolle ilmoitetaan jäädyttävien kasvien jälkeen nurmea, lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi vuonna 2020 (6. nurmivuosi). **Esimerkki nollaantumisesta.**

Jos 5 edellistä vuotta nurmella olleelle peruslohkolle ilmoitetaan kaksi kasvulohkoa, joista toinen on nurmea ja toinen kauraa, nurmelle ilmoitettu kasvulohko muuttuu pysyväksi nurmeksi, mutta kauralle ilmoitetun kasvulohkon nurmivuodet nollaantuvat. Katso lisää esimerkkejä taulukosta 3, milloin lohko voi muuttua pysyväksi nurmeksi.

Taulukko 4. Esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi

Vuonna 2016	Vuonna 2017 ilmoitetaan	Onko kasvulohkon alalla pysyvä nurmi vuonna 2017?
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 3 lueteltuja nurmikasveja 1-4 vuotta (vuosien 2013–2016 aikana).	Taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi (1-4 tai 9-12), joka kerryttää nurmivuosi normaalisti.	ei
	Muu kuin taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suoja-työhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
	Taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi (5-8 tai 13-14), jolla lohko saa heti pysyvän nurmen merkinnän.	kyllä
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 3 lueteltuja nurmikasveja 5 vuotta vuosina 2012–2016.	Taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suoja-työhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
	Taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
Peruslohko on muuttunut pysyväksi nurmeksi tai se on ilmoitettu pysyvänä nurmena.	Muu kuin taulukossa 3 lueteltu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, valkuaiskasvi.	ei
	Ympäristökorvauksen mukainen luonnonhoitopelto	Et voi ilmoittaa pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle jäädyttävää kasveja.

Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁵

Natura-nurmet

Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet ni-

mettiin 2015 alkaen herkeksi pysyviksi nurmiksi eli Natura-nurmiksi. Natura-nurmia ei saa kyntää tai muuttaa toiseen käyttötarkoitukseen. Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimetään peruslohkotasolla. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitseväksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkosta sijaitsee Natura-alueella. Voit uusia Natura-nurmen kasvuston vain erityisestä syystä, jos uudistamiseen ei liity kylvämistä. Ilmoita uudistamisesta ja sen toteutustavasta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti ennen uudistamisen aloittamista.

Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain

Pysyvien nurmien alaa seurataan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain tuenhakijoiden ilmoittamien alojen perusteella. Jos havaitaan, että pysyvän nurmen osuus on vähentynyt kansallisella tasolla yli 5 % vuonna 2015 laskettavaan vertailualaan nähden, otetaan käyttöön ns. ennallistamismenettely.

Pysyvän nurmen ennallistamismenettely

Pysyvän nurmen ennallistaminen tarkoittaa sitä, että saatat joutua muuttamaan viideksi vuodeksi osan muuhun käyttöön otetusta pysyvän nurmen alasta takaisin nurmelle. Voit muuttaa pysyväksi nurmeksi viiden vuoden ajaksi myös vastaavan määrän muuta alaa tai ilmoittaa jo olemassa olevaa nurmea ennallistetuksi pysyväksi nurmeksi. Palauttamasi alat nimetään pysyviksi nurmiksi palauttamispäivästä lähtien. Lisäksi asetetaan sääntöjä, ettei pysyvää nurmea siirretä enempää muuhun käyttöön. Pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite voi kohdistua niihin viljelijöihin, joilla on ollut kahden edeltävän vuoden aikana käytettävissään maatalousmaata, jonka

¹⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttämistuki-Taulukko-4.png>

käyttötarkoitus on muutettu pysyvästä nurmesta tai pysyvästä laitumesta muuhun käyttötarkoitukseen.

Tuenhakijoille ilmoitetaan tilakohtainen pysyvän nurmen palauttamisvelvoite ja säännöt viimeistään 31.12. sinä vuonna, kun pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan vähenee yli 5 %. Pysyvä nurmi on palautettava tai muuta alaa ilmoitettava pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30. 6. mennessä. Palautetut ja uudet perustetut pysyvät nurmet katsotaan pysyviksi nurmiksi niiden palauttamis- tai perustamispäivästä. Alalla on kasvatettava nurmea viisi seuraavaa vuotta palauttamispäivästä lähtien. Jos alalla kasvoi jo ennestään nurmea, se on säilytettävä vähintään niin monta vuotta, että viisi vuotta tulee täyteen.

Natura-nurmien ennallistamismenettely

Natura-nurmien alaa ei saa ottaa muuhun käyttöön. Jos kuitenkin olet muuttanut muuksi tai kyntänyt Natura-nurmea, sinulle aiheutuu tukivähennyksiä ja sinut veloitetaan palauttamaan Natura-nurmi viimeistään 30.6. mennessä seuraavana vuonna. Ala katsotaan Natura-nurmeksi siitä päivästä lähtien, jolloin se on palautettu nurmeksi.

4. Ekologinen ala (EFA-ala)

Ekologisen alan tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen. Ekologisen alan velvoite koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja. Muu Suomi vapautuu ekologisesta alasta metsäisyyden perusteella.

Jos maatilallasi on yli 15 ha peltoalaa, ilmoita vähintään viisi prosenttia maatilasi peltoalasta ekologiseksi alaksi. Voit ilmoittaa viherkesantoa (nurmi ja niitty) ekologisena ala-

na korkeintaan 15 %, mikäli ekologisen alan velvoite koskee tilaasi. Jos maatilasi sijaitsee Uudenmaan, Varsinais-Suomen tai Ahvenanmaan maakunnassa voit halutessasi ilmoittaa korkeintaan 10 % viherkesannosta (nurmi ja niitty) ekologisena alana, vaikka ekologisen alan vaatimus ei koskisi tilaasi.

Ekologisen alan velvoite lasketaan maatilalla koko peltoalasta, vaikka osa tilasi peltoalasta sijaitisi metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella. Efa – velvoitteen peltoalaan lasketaan mukaan myös maatilasi täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet ja lyhytkiertoisien energiapuun alat. Voit ilmoittaa ekologista alaa koko maatilalla alueella, myös tilan sellaisella loholla, joka sijaitsee metsäisyyden perusteella ekologisen alan vaatimuksesta vapautetulla alueella.

Jos maatilasi sijaitsee metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella, et voi ilmoittaa ekologista alaa. Jos muutat maatilasi sijaintia keinotekoisesti siten, että maatilasi vapautuu ekologisesta alasta, se voidaan tulkita tukiehtojen kiertämiseksi.

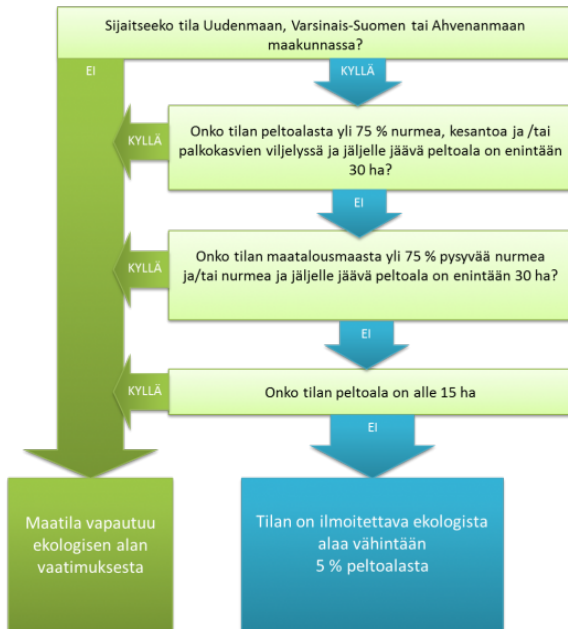
Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn ekologisen alan vaatimuksesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Ekologisen alan vaatimus ei koske maatilaasi, jos

- yli 75 prosenttia *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, mesikät, mailaset ja apilat.
- yli 75 prosenttia tukikelpoisesta *maata-*

lousmaasta on pysyvää nurmea tai nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä, edellyttäen että näiden käyttötapojen ulkopuolelle jäävä peltoala on enintään 30 hehtaaria.

Kuva 3. Ekologinen ala

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁶

Ekologisen alan ilmoittaminen

Voit ilmoittaa ekologisena alana kesantoa, typensitojakasveja, täydentävien ehtojen mukaisia suojeltuja maisemapiirteitä ja lyhytkiertoisien energiapuun aloja. Merkitse tukihakemuksella ne kasvulohkot, jotka ilmoitat ekologisena alana. Saat ilmoittaa kunkin alan ekologisiksi alaksi vain yhteen kertaan vuositain. Esimerkiksi efa-kesannolla sijaitsevaa täydentävien ehtojen mukaista maisemapiirrettä ei voi ilmoittaa, koska se sisältyy jo lohkon alaan.

Ekologinen alan täyttyminen lasketaan kertomalla kasvulohkon pinta-ala ekologisen alan

painokertoimella. Painokertoimet ovat:

Taulukko 5: Ekologisen alan painokertoimet

Ekologinen ala	Painokerroin	Esimerkki
Kesantoalat	1	Yksi hehtaari viherkesantoa täyttää ekologista alaa 1 ha.
Typensitojakasvien alat	0,7	Yksi hehtaari hennettä täyttää ekologista alaa 0,7 ha.
Täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet	1	Jos ilmoitat 0,1 ha maisemapiirteiden ekologisiksi alaksi, se täyttää ekologista alaa 0,1 ha.
Lyhytkiertoisien energiapuun alat	0,3	Yksi hehtaari lyhytkierroista energiapuuta täyttää ekologista alaa 0,3 ha.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹⁷

Ainoastaan lohkot, jotka olet ilmoittanut ekologisena alana, otetaan huomioon vaikka maatilalla olisi muitakin ekologisiksi alaksi kelpaavia aloja. Jos huomaat, että maatilasi ekologinen ala ei riitä, et voi tukihaun päättymisen jälkeen osoittaa muita ekologisista aloja korvaamaan puuttuvaa alaa. Ilmoita sen vuoksi ekologista alaa riittävästi painokertoimet huomioiden. Jos paikalla tehtävissä valvonnassa kuitenkin todetaan, ettei hyväksyttävää ekologista alaa ole ilmoittamasi pinta-alan verran, voidaan puuttuvaa ekologista alaa kompensoida muulla alalla siihen määrään asti, jonka olet ilmoittanut. Edellytyksenä tällaiselle alalle on, että olet ilmoittanut alan kasvukoodilla, joka hyväksytään ekologiselle alalle ja ala täyttää ekologisen alan vaatimukset. Kompensaatio voidaan tehdä ilmoittamasi ekologisen alan pinta-alaan asti.

Täydentävien ehtojen säännöissä oleva hyvä viljelytavan vaatimus koskee myös kaikkia ekologisista aloja.

Kesantoalat (efa-kesanto)

Efa-kesannon on oltava peltoalaa eli et voi ilmoittaa efa-kesantona viherkesantoa (nurmi ja niitty) alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat vuonna 2017 yli 5-vuotiaan viherkesannon (nurmi ja niitty)

¹⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen.-Kuva-3.png>

¹⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttäminen-Taulukko-5.png>

ekologisena alana, se säilyy peltoalana, eikä sille määritetä pysyvän nurmen ominaisuutta. Ekologiseen alaan ei hyväksytä luonnonhoitopeltonurmia, joista maksetaan ympäristökorvausta.

Säilytä ekologiseksi alaksi ilmoitettava kesanto 1.1. – 15.8. välisen ajan. Tuona aikana sillä ei saa olla maataloustuotantoa eli siltä ei saa korjata satoa eikä sitä voi laiduntaa. Voit laiduntaa tai korjata sadon efa-kesannolta 15.8. jälkeen. Jos kylvät efa-kesannolle nurmikasveja tai syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata efa-kesannon aikaisintaan 16.8. Voit tässä tapauksessa päättää kesannon kemiallisesti aikaisintaan 15.7.

Voit ilmoittaa efa-kesannoksi viherkesantoa, sänkikesantoa tai poikkeustapauksissa avokesantoa. Myös efa-kesantoa koskevat täydentävien ehtojen mukaiset hoidetun viljelemättömän pellon hoitovaatimukset. Opas on osoitteessa www.mavi.fi → Oppaat ja ohjeet → Täydentävien ehtojen opas¹⁸.

Typensitojakasvit

Typpeä sitoviksi kasveiksi hyväksytään tilan peltoalalla olevat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiini), virnat, soijapavut, mesikät, mailaset, apilat sekä näiden kasvien seoskasvustot. Kylvettävässä siemenseoksessa ei saa olla muiden kuin edellä mainittujen kasvien siemeniä. Voit viljellä ekologisen alan vaatimusta täyttävää typensitojakasvia maatilasi kaikilla peltolohkoilla. Typensitojakasvin on oltava peltolohkolla 30.6. – 31.8. välisen ajan. Jos korjaat typensitojakasvin ennen edellä mainitun ajanjakson päättymistä, voit muokata peltolohkon vasta 1.9. alkaen. Voit päättää kasvuston tai sen sängen kemiallisesti aikaisintaan 1.9. On suo-

siteltavaa muokata typensitojakasvusto joko myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä. Jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja, voit päättää typensitojakasvuston tai sen sängen kemiallisesti sekä muokata lohkon ja kylvää edellisestä päivämäärästä poiketen aikaisintaan 15. 7. Typensitojakasvien kasvusto voi olla yksivuotinen tai monivuotinen. Kasvuston saa korjata, mutta korjuu ei ole pakollista.

Lyhytkiertoisien energiapuun alat

Lyhytkiertoisien energiapuun aloiksi hyväksytään maatalousmaalle perustetut haavan ja pajun alat. Hybridihaapa ja poppeli eivät ole alkuperäislajeja, eikä niitä sen vuoksi voida hyväksyä efa -alaksi. Energiapuiden alaa ei saa lannoittaa kivennäislannoitteilla. Voit käyttää kasvinsuojeluaineista ainoastaan rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisvuonna ja kasvuston lopettamisvuonna aikaisintaan 1.9.

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet ovat suojeltuja puita, puuryhmiä ja luonnonmuistomerkkejä, joita on Suomessa melko vähän. Ne voivat sijaita myös peltoalan välittömässä läheisyydessä. Maisemapiirteet voivat olla enintään 0,20 hehtaarin kokoisia. Efa-alaksi voit ilmoittaa täydentävien ehtojen mukaisen maisemapiirteen, joka on rekisteröity ja liitetty peruslohkon alaan. Lisätietoja maisemapiirteiden rekisteröinnistä saat täydentävien ehtojen oppaasta, kappaleesta 2.6, tai lomakkeelta 442. Maisemapiirteiden painokerroin on 1. Et voi valita samaa alaa kahdeksi eri efa-alaksi.

¹⁸<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehtojen-oppaat.aspx>

Nuoren viljelijän tuki (EU)

Nuoren viljelijän tuki on EU:n kokonaan rahoittama, tuotannosta irrotettu suora tuki. Tuen tarkoituksena on helpottaa maataloustuotannon aloittamista ja maatalouden rakennekehitystä. Tukea maksetaan koko maassa. Tuki maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta.

Tukiehdot

Tukea maksetaan aktiiviviljelijälle, joka on aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä ja jolla on määräysvalta.

Voit saada tukea, jos olet/olit ensimmäisen perustukihakemuksen jättämisvuonna korkeintaan 40-vuotias. Ikäraja tarkastellaan vain ensimmäisenä hakuvuonna, joten voit olla yli 40-vuotias ensimmäisen tarkasteluvouden jälkeen. Tänä vuonna ensimmäisen perustukihakemuksen jättävät hakijat täyttävät ikävaatimuksen, jos olet syntynyt vuonna 1977 tai sen jälkeen.

Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta. Tukiehdot on täytyttävä jokaisena tuen hakuvuonna. Viiden vuoden tukikelpoista jaksoa lyhentää myös niiden vuosien lukumäärä, jotka ovat kuluneet tilanpidon aloittamisen ja ensimmäisen nuoren viljelijän tukea koskevan hakemuksen jättämisen välillä, vaikka tukea ei ole maksettu ko. vuosina.

Jos olet aloittanut tilanpidon ennen vuotta 2015, aloitusvuotta ei lasketa viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon. Ensimmäinen tukikelpoista jaksoa lyhentävä vuosi on aloi-

tusvuotta seuraava vuosi. Siten nuoren viljelijän tukea maksetaan tänä vuonna aikaisintaan 1.1.2012 aloittaneille viljelijöille.

Esimerkki 1.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.1.2011. Hänelle maksettiin nuoren viljelijän tukea vuonna 2016. Tänä vuonna tukea ei enää makseta, koska viiden vuoden jakso on täyttynyt.

Esimerkki 2.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.4.2013. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2018. Viiden vuoden tukikelpoisesta jaksosta vähennettiin yksi tukikelpoinen vuosi; 2014. Tukea maksettiin ensimmäisen kerran vuonna 2015 ja sitä maksetaan vielä vuodet 2015–2018. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska viljelijä jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Jos aloitit tilanpidon vuonna 2015 tai 2016, aloitusvuosi lasketaan viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon, jos hait nuoren viljelijän tukea aloitusvuonna. Aloitusvuotta seuraava vuosi lasketaan mukaan viiden vuoden tukikelpoiseen ajanjaksoon riippumatta siitä haitko nuoren viljelijän tukea aloitusvuonna.

Esimerkki 3.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2015 ja haki myös nuoren viljelijän tukea 2015. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2019. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Esimerkki 4.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2016. Perustukihakemus siirrettiin hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksettiin hänelle vuonna 2016. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2017–2021. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2016, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen jo vuonna 2016.

Jos aloitat tilanpidon vuonna 2016 tai sitä seuraavina vuosina, aloitusvuosi lasketaan viiden vuoden tukikelpoiseen jaksoon, jos haet nuoren viljelijän tukea aloitusvuonna. Aloitusvuotta seuraava vuosi lasketaan aina mukaan viiden vuoden tukikelpoiseen ajanjaksoon riippumatta siitä haetko nuoren viljelijän tukea ko. vuonna.

Esimerkki 5.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2017 ja hakee myös nuoren viljelijän tukea. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2017–2021. Ikäehto tarkastellaan vuodelta 2017, koska hän jättää ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2017.

Esimerkki 6.

Viljelijä aloittaa tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2017. Perustukihakemus siirtää hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksetaan hänelle vuonna 2017. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vuonna 2018. Hän on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2018–2022. Ikäehto tarkastellaan vuodelta 2017, koska hän jättää ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2017.

Taulukko 1. Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran, jotta enimmäismäärä vuosia voidaan myöntää	Tuen viimeinen maksuvuosi
1.1.2010 - 31.12.2010	1	2015	2015
1.1.2011 - 31.12.2011	2	2015	2016
1.1.2012 - 31.12.2012	3	2015	2017
1.1.2013 - 31.12.2013	4	2015	2018
1.1.2014 - 31.12.2014	5	2015	2019
1.1.2015 - 31.12.2015*	5	2015 tai 2016	2019 tai 2020
1.1.2016-31.12.2016 *	5	2016 tai 2017	2020 tai 2021
1.1.2017- 31.12.2017*	5	2017 tai 2018	2021 tai 2022

* Jos aloitat tilanpidon 15.6. jälkeen, voit hakea tukea vasta jälkimmäisenä vuotena

* Lataa taulukko pdf-tiedostona ¹⁹

Nuoren viljelijän tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnan siirron yhteydessä haakuajan jälkeen mikäli luopuja ei ole oikeutettu nuoren viljelijän tukeen. Tämä ei vaikuta tukikelpoisten vuosien lukumäärään.

Tuen hakeminen

Hae tukea päätukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B. Hae tukihakemuksella nuoren viljelijän tukea ja ilmoita tukea koskevat lisätiedot. Kerro lisätiedoissa tilanpidon aloittamisvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä tukeen liittyvät henkilöt. Toimita tarvittavat liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Liitteitä ei voi jättää sähköisesti, joten toimita liitteet kuntaan muulla tavalla.

Nuoren viljelijän tuki maksetaan aktivoitujen tukioikeuksien perusteella. Hae siten myös perustukea, jotta nuoren viljelijän tuki voidaan myöntää.

Jos hait tukea vuonna 2015ja/tai 2016, sinun ei tarvitse palauttaa liitteitä uudelleen vuonna 2017. Mikäli maatilan omistus- tai hallintasuhteissa on tapahtunut muutoksia

¹⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Nuvi-tilukko-1.png>

tai tilan toimintamuoto on muuttunut, jolloin viime vuoden hakemuksen lisätiedot ovat muuttuneet, tee tällöin tarvittavat muutokset viime vuoden lisätietoihin ja palauta ajantasaiset liitteet.

Tukiehtojen on täytettävä jokaisena tuen hakuvuonna, lukuun ottamatta ikävaatimusta. Muista hakea tukea joka vuosi.

Alla on kuvattu hakijatyypeittäin tarkemmin miten tilanpidon aloittamisvuosi, pääasiallinen yrittäjyys ja määräysvalta määräytyvät nuoren viljelijän tuessa erilaisilla maataloilla sekä kerrotaan tukeen liittyvien henkilöiden ilmoittamismenettelyt ja tarvittavien liitteiden määräytyminen. Ehtojen on täytettävä hakuvuonna 15.6.–31.12., jotta tuki voidaan myöntää.

Luonnollinen henkilö yksin

Maatilan omistus ja hallinta tai vuokratun maatilan hallinta on yhdellä luonnollisella henkilöllä.

Omistat maatilasi yksin ja se on hallinnassasi tai olet vuokrannut hallitsemasi maatilan toiminnan. Tällöin sinun katsotaan toimivan maatilan pääasiallisena yrittäjänä yksin luonnollisena henkilönä.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä nimesi tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitusvuoden ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdon yhteydessä, liitteitä ei tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Aviopuolisot ja aviopuolisoiksi rinnastet-

tavat

Molempien puolisoiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot, jos olette molemmat omistajina ja haltijoina maatilalla tai hallitsette molemmat vuokrattua maatilaa.

Omistatte ja hallitsette maatilaa yhdessä tai olette vuokranneet hallitsemanne maatilan toiminnan. Tällöin teidän molempien katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Molempien on täytettävä ikävaatimus ja tilanpito on voitu aloittaa aikaisintaan 1.1.2012. Katso kohta aviopuolisoiksi rinnastettavat puolisot.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikä olette aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri ajankohtina, ilmoita se vuosi, jolloin puolisoista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita molempien nimet tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi toiminta on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdon yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Maatalousyhtymät

Kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on yhtymän osakkaiden hallinnassa. Yhtymän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki yhtymän osalliset täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilapitoa pääasiallisena yrittäjänä en-

nen 1.1.2012.

Ilmoita maatalousyhtymä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos yhtymän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita yhtymän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilän omistuksen. Jos maatila on vuokrattu, jätä liitteenä maatilän kirjallinen vuokrasopimus. Jätä liitteenä myös ajantasainen yhtymäselvitys. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti yhtymän osalliset. Jos olet toimittanut em. liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdon yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa liitteitä, ellei niissä ole tapahtunut muutoksia.

Jakamaton kuolinpesä

Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on kuolinpesän hallinnassa. Kuolinpesän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki kuolinpesän osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2012.

Ilmoita kuolinpesä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikäli kuolinpesän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kuolinpesän osakkaat tu-

keen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä perukirja tai muu ajantasainen selvitys kuolinpesän osakkaista. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kuolinpesän osakkaat.

Osaakeyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävillä viljelijöillä on oltava hallinnassa yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja heidän omistamansa osakkeiden tuotettava yli 50 % yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Em. ehdon täytyessä osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2012.

Ilmoita osakeyhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä osakkaista ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote, yhtiöjärjestys ja osakasluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osakeyhtiön osakkaiden nimet, syntymäajat, osakkeiden määrä ja niiden äänivalta.

Osuuskunta

Enemmistön (yli puolet) osuuskunnan jäsenistä on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Em. ehdon täytyessä osuuskunnan jäsenten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien jäsenten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole

saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2012.

Ilmoita osuuskunta tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä jäsenistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät jäsenet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös jäsen- ja omistajaluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osuuskunnan jäsenten nimet ja syntymäajat.

Kommandiittiyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävät viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä ja heitä on enemmistö (yli puolet) yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä

Em. ehdon täytyessä yhtiömiesten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkein ehdon täyttävien yhtiömiesten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2012.

Ilmoita kommandiittiyhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat sekä yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet.

Avoin yhtiö

Kaikkien yhtiömiesten on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Avoimen yhtiön yhtiömiehet toimivat pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Heidän on kaikkien täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2012.

Ilmoita avoin yhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kaikki yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat.

Vaiheittaiset sukupolvenvaihdot ja muutokset toimintamuodoissa

Maatalousyhtymät:

Jos maatalousyhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä nuorenviljelijän tukiehtoja, voi ehdot täyttävä viljelijä olla oikeutettu tukeen silloin, kun yhtymä on purettu ja hän aloittaa maataloustoiminnan ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Vastaavasti, jos yhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä ehtoja, voi yhtymä olla oikeutettu nuoren viljelijän tukeen siitä lähtien, kun kaikki yhtymän jäsenet täyttävät ensimmäistä kertaa nuoren viljelijän tuen ehdot. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Kuolinpesät, aviopuolisoina viljelevät ja avoimet yhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaat-

teella.

Osakeyhtiö:

Jos osakeyhtiö ei täytä nuoren viljelijän tuen ehtoja (esim. nuorella viljelijällä on 49 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänimäärästä), voi osakeyhtiö täyttää nuoren viljelijän tuen ehdot siitä lähtien, kun nuorella viljelijällä on yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänivallasta. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määreytyy vastaava vuosi.

Osuuskunnat ja kommandiittiyhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Tuen määrä ja maksaminen

Tukea maksetaan perustuessa aktivoitujen tukioikeuksien perusteella korkeintaan 90 tukioikeushehtaarille. Tuen määrä on n. 50 euroa/ha. Lopullinen tukitaso voi olla tätä suurempi tai pienempi.

Nuoren viljelijän tukea koskee rahoituskuri (ks. Tuenhakijan perusopas kohta 10.2.²⁰).

²⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/359/article-27690>

Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus

HUOMIOITAVAA:

- Et voi luopua ympäristösitoumuksesta, jos ilmoitat vähintään minimialan (5 ha/ 1 ha)
- Et voi ilmoittaa sitoumukseen 0,1 ha lisäyksiä tai tilusjärjestelyalaa
- Et voi ilmoittaa kokonaan uutta alaa monivuotisiin ympäristönurmiin tai valumavesien käsittelyyn
- Et voi vaihtaa lohkolle ilmoitettua valumavesien käsittelymenetelmää

Ympäristökorvauksen tarkemmat ehdot on koottu päivitettyihin sitoumusehtoihin. Päivitetyt sitoumusehdot koskevat kaikkia sitoutuneita v. 2015 lähtien. Kertaa kaikki ehdot täältä.²¹

Jos sinulla on voimassa oleva sitoumus

- Hae maksua v. 2017 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B 15.6.2017 mennessä
- Et voi lisätä alaa sitoumukseen sitoumuksen ulkopuolelta, eli ei sitoutumattomalta tulevaa alaa, 0,1 ha lisäyksiä tai tilusjärjestelyalaa
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2017

Jos sinulla ei ole ympäristösitoumusta

- Sinulle voidaan siirtää sitoumus toimenpiteineen, jos sinulle siirtyy ympäristösitoumuksen alaista peltoa vähintään vähimmäisalan verran. Muista tällöin noudattaa sitoumusehtoja koko

peltoalallasi, myös sillä alalla, joka ei ole sitoumuksella!

- Ilmoita sitoumuksen siirrosta lomakkeella 160
- Hae maksua v. 2017 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101 B 15.6.2017 mennessä
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2017

Sitoumuksesi pysyy voimassa ja saat maksun ympäristösitoumuksesta, jos ilmoitat vähintään vähimmäisalan (5 ha sitoumuslohkoja tai 1 ha puutarhakasveja) päätukihaussa ja haet korvauksen maksua. Jos et ilmoita vähimmäisalaa päätukihaussa, sitoumuksesi raukeaa ilman takaisinperintää. Takaisinperintä sitä vastoin tulee koko sitoumusajalle, jos luovut sitoumuksesta ja sinulle jää vähintään vähimmäisala sitoumuksen alaista peltoa.

Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden muutosmahdollisuuksia

- Ilmoita lohkokohtaisten toimenpiteiden muutokset lomakkeella 479 ja palauta lomake kuntaan 15.6.2017 mennessä.
- Ilmoita muutokset 15.6.2017 mennessä, jotta ne tulisivat voimaan vuodesta 2017 alkaen

Toimenpiteen vaihtaminen

²¹<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Ympäristökorvauksen-sitoumusehdot.aspx>

Voit vaihtaa lohko-kohtaisen toimenpiteen toiseen, jos

- lopetat puutarhakasvien viljelyn tai aloitat niiden vuosittaisen viljelyn vähintään hehtaarin pinta-alalla.
 - Vaihto liittyy pelkästään puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpide tulee ottaa sitoumuksen tai siitä tulee luopua.
- siirrät tai jaat sitoumuksen (sukupolven vaihdos tai muu koko maatilan tai sen osan hallinnansiirto).
 - sitoumuksen vastaanottaja voi vaihtaa kaikki sitoumuksen toimenpiteet tai esim. vain yhden, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä
 - toimenpiteet pysyvät samana aiemmin sitoutuneella, jos hän jatkaa sitoumusta.
- aloitat tai lopetat luonnonmukaisen tuotannon
 - voit vaihtaa kaikki toimenpiteet tai vain esim. yhden toimenpiteen, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä
- mukautat ympäristösitoumusta Neuvosto2020 kautta saamasi suosituksen perusteella. Tällöin maksettava korvausmäärä hehtaaria kohden ei voi kasvaa. Vaihdetun toimenpiteen korvaus/ha ei voi olla suurempi kuin aiemmasta toimenpiteestä maksettu korvaus.
 - tässä katsotaan pelkästään sitä, kuinka paljon korvausta maksetaan hehtaarille, eli tilan saama kokonaiskorvausmäärä ei tarkastella.
 - korvauksen nousuehto koskee vain neuvonnan kautta

tehtäviä muutoksia, ei muita muutosmahdollisuuksia.

- tässä muutosmahdollisuudessa huomioidaan päätoimenpidetason mahdolliset korvaustasot, eli suojavyöhykkeen korvaustasoa ei oteta huomioon, koska sitä ei voi enää ilmoittaa
 - * Esim. Voit vaihtaa lietelannan sijoittamisen 40 €/ha talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen muulla alueella, koska voit saada siitä enintään 11 €/ha, mutta et kohdentamisalueella, koska voit saada siitä 54 €/ha.
- vaihdat peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys-toimenpiteen toiseen toimenpiteeseen. Voit vaihtaa kasvipeitteisyys-toimenpiteen, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvulla, joka kelpasi toimenpiteeseen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin.
 - sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 20 % v. 2017, että voisit vaihtaa kasvipeitteisyys-toimenpiteen toiseen:
 - * Suojavyöhyke
 - * monivuotinen ympäristönurmi
 - * luonnonhoitopeltonurmi
 - * viherlannoitusnurmi
 - * monimuotoisuuspellot (niittykasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
 - * monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide)
 - * edellisten ohjelmakausien

erityistukisopimusalat: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Et voi luopua lohkokohtaisesta toimenpiteestä vaihtamalla sitä toiseen, jos kyseessä on koko sitoumuskauden ajan toteutettavasta lohkokohtaisesta toimenpiteestä.

- Et voi vaihtaa "Ympäristöhoitonurmet" –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut suojavyöhykkeitä tai monivuotisia ympäristönurmia jollekin tilasi lohkolle.
- Et voi vaihtaa "Valumavesien hallinta" –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut lohkoja valumavesien hallinta -toimenpiteeseen jollekin tilasi lohkolle.

Toimenpiteestä luopuminen

Voit luopua lohkokohtaisesta toimenpiteestä, jos sitoumusala, johon toimenpide liittyy, siirtyy kesken sitoumuskauden toiselle viljelijälle. Et voi luopua toimenpiteestä, jos hallintaasi jää lohko, jolla toteutat koko sitoumuskauden ajan toteutettavaa toimenpidettä.

- Sinun täytyy luopua toimenpiteestä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, jos sitoudut luonnonmukaiseen tuotantoon.
- Voit luopua puutarhakasvien lohkokohtaisista toimenpiteistä, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle yhden hehtaarin. Luopuminen ei ole tässä tapauksessa välttämätöntä. Muista kuitenkin, että puutarhakasvien lohkokohvaisia toimenpiteitä on toteutettava joka vuosi vähintään yhdellä 0,05 ha:n loholla. Jos et ilmoita toimenpidet-

tä vaaditulla minimialalla, toimenpiteen korvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta. Muista siksi ilmoittaa luopumisesta kuntaan takaisinperinnän välttämiseksi.

- Jos olet valinnut peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys -toimenpiteen, voit luopua toimenpiteestä, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvilla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin
 - Sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 80 % kohdentamisalueella tai 60 % muulla alueella v. 2017, että voisit luopua kasvipeitteisyys-toimenpiteestä:
 - * suojavyöhyke
 - * monivuotinen ympäristönurmi
 - * luonnonhoitopeltonurmi
 - * viherlannoitusnurmi
 - * monivuotoisuuspellot (niittykasvit, peltolinnuille soveltuvat kasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
 - * monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide)
 - * edellisten ohjelmakausien erityistukisopimukset: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Toimenpiteen lisääminen

- Voit valita Ympäristöhoitonurmet -

toimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Suojavyöhyke vuonna 2017, jos peruslohkolla on päättynyt edellisten ohjelma-kausien erityisympäristösopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä tai suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta syksyllä 2016 tai keväällä 2017.

- Voit valita Ympäristöhoitonurmetoimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Monivuotinen ympäristönurmi vuonna 2017, jos peruslohkolla on päättynyt erityistukisopimus Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely syksyllä 2016 tai keväällä 2017

Edellä mainitut toimenpiteiden lisäämiset edellyttävät sitoumusehtojen täyttymistä. Tarkista vaatimukset sitoumusehdoista²².

Voit valita "Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla" tai "Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu", jos aloitat puutarhakasvien viljelyn tai lisäät niiden viljelysalaa. Lisäysalaa ei ole määritelly. Minimiala on kuitenkin 0,05 ha/v.

Voit lisätä sitoumukselle koko sitoumuskauden ajan toteutettavan toimenpiteen, jos sinulle siirtyy sellaisia lohkoja, joilla aiemmin sitoutunut on toteuttanut koko sitoumusajan toimenpidettä ja itse jatkan toimenpidettä lohkolla. Eli voit lisätä esim. "Ympäristöhoitonurmet" –toimenpiteen, jos edellisen sitoutuneen lohkolla on toteutettu

- "Suojavyöhyke" tai "Monivuotinen ympäristönurmi" tai
- "Valumavesien hallinta"- toimenpiteen, jos edellisen lohkolla on toteutettu "Säätösalaajitus" tai "Säätökastelu

tai kuivatusvesien kierrätys"

Kaikissa lohkojen hallinnanmuutoksissa seuraava viljelijä ei ole vastuussa edellisen viljelijän ilmoituksista. Seuraava viljelijä voi ilmoittaa siirtyvillä peruslohkoilla edellisen viljelijän ilmoittamia toimenpiteitä, esim. suojavyöhykettä, mutta hänen ei ole pakko tehdä niin.

Kertaa ympäristösitoumuksen ehdot

Täydentävät ehdot, maatalousmaan säilyttäminen ja ympäristösitoumuksen perustaso

Noudata täydentäviä ehtoja²³ ja säilytä maatalousmaa avoimena²⁴. Noudata myös sitoumuksen toimenpiteiden perustasoja.

Perustasoilla tarkoitetaan ympäristökorvauksen toimenpiteiden pohjana olevia täydentävien ehtojen ja tiettyjen muiden asetusten vaatimuksia. Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset ovat myös osa perustasoa. Ympäristökorvausta maksetaan perustason ylittävistä toimenpiteistä. Kertaa perustason vaatimukset toimenpiteittäin sitoumusehdoista ja/tai Mavin nettisivuilta²⁵.

Tilakohtainen toimenpide, ravinteiden tasapainoinen käyttö (RTK)

Olet sitoutunut automaattisesti sitoumuksen antaessasi tilakohtaiseen toimenpiteeseen Ravinteiden tasapainoinen käyttö. Muista tehdä seuraavat asiat:

- Vuosittainen viljelysuunnitelma joka

²²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/article-23650>

²³<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehtojen-oppaat.aspx>

²⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/article-23647>

²⁵<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/ymparistositoumuksen-perustaso.aspx>

vuosi ennen kasvukauden alkua

- Lohkokohtaiset muistiinpanot joka vuosi
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.** Kun lannoitat, sinulla tulee olla voimassaoleva viljavuustutkimus!

Säilytä edellä mainitut asiakirjat tilalla.

- Viiden vuoden viljelykiertosuunnitelma 1. sitoumusvuoden loppuun mennessä. Vuonna 2015 sitoutuneen on tullut toimittaa suunnitelma 2.5.2016 mennessä kuntaan.
- Suorita koulutus tai tee verkkotentti toisen sitoumusvuoden loppuun mennessä eli **viimeistään 30.4.2017**. Verkkotentin voit suorittaa VIPU-palvelun kautta, koulutuksia järjestää alueesi ELY-keskus yhteistyössä maaseutuelinkeinoviranomaisten kanssa
- Peltomaan laatutesti 3. sitoumusvuoden loppuun mennessä eli viimeistään 30.4.2018 mennessä Mavin lomakkeella 480 tai vastaavat tiedot sisältävällä lomakkeella. Lomakkeiden palautus pdf-muodossa mahdollistuu vuosien 2017-2018 aikana Vipu-palvelussa.

Toimita edellä mainitut viljelykiertosuunnitelma ja peltomaan laatutestilomake kuntaan.

Muita tilakohtaisen toimenpiteeseen liittyviä asioita

- Jätä vähintään 3 metrin suojakaistata vesistöjen varsille (vesistöt löydät

Vipun karttatasoista). Ympäristösitoumuksen 3 metrin suojakaistavaatimuksen lisäksi muista myös täydentävien ehtojen²⁶ 1 metrin piennarvaatimus valtaojien ja vesistöjen varrella

- Noudata ympäristösitoumuksen lannoitusehtoja
- Lue tilakohtaisen toimenpiteen ehdoista tarkemmin sitoumusehdoista²⁷.

Huomioitavaa lohko-kohtaisten toimenpiteiden ilmoittamisessa

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella 31.10.2017 mennessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 465
- Palauta syysilmoituksen liitteenä tarvittaessa myös lomake 465L lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Mavin nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella 31.10.2017 mennessä Vipu-palvelussa tai lomak-

²⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/Täydentävien-ehdojen-oppaat.aspx>

²⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/cover>

keella 465

- Palauta syysilmoituksen liitteenä lomake 465L tai vastaava liite lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusosalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Mavin nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Valumavesien käsittely

- Et voi lisätä uutta alaa tähän toimenpiteeseen
- Toimenpiteessä v. 2016 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa
 - Voit ilmoittaa sähköisellä päätukihakemuksella tai lomakkeella 463 toimenpiteeseen sellaiset lohkot, jotka ovat kuuluneet toisella tilalla valumavesitoimenpiteeseen

Ympäristönhoitonurmet

Ilmoittamiseen liittyviä sääntöjä ympäristönhoitonurmissa

- Et voi ilmoittaa mitään ympäristönhoitonurmea pysyvän nurmen alalle.
- Luonnonhoitopeltonurmelle maksetaan enintään
 - Kohdentamisalueella 20 % sitoumusosalasta
 - Muulla alueella 5 % sitoumusosalasta

Suojavyöhyke

- Et voi lisätä kokonaan uutta suojavyöhykealaa, ala muutetaan kunnassa viherkesannoksi

- Voit lisätä sitoumukseen vanhoja suojavyöhyke- tai luonnon ja maiseman monimuotoisuus -erityistukisopimuksia, joiden sopimus on päättynyt syksyllä 2016 tai keväällä 2017
- Ilmoita voimassaoleva suojavyöhykeala suojavyöhykkeenä
 - Muutoin suojavyöhykkeen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
 - * Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
 - Toimenpiteessä v. 2016 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Monivuotinen ympäristönurmi

- Et voi lisätä alaa, ala muutetaan kunnassa monivuotiseksi nurmeksi
- Ilmoita voimassaoleva monivuotinen ympäristönurmiala monivuotisena ympäristönurmena
 - Muutoin monivuotisen ympäristönurmen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
 - * Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
- Toimenpiteessä v. 2016 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Luonnonhoitopeltonurmi

- Luonnonhoitopeltonurmi tulee olla samalla alalla vähintään kaksi vuotta.
 - Hallinnan muutoksissa kaksi vuotta ei tarvitse täyttää
 - Hallinnan muutoksissa edellisen haltijan ilmoitus täyttää kahden vuoden velvoitetta

- Luonnonhoitopellon ympäristökorvaus peritään takaisin edelliseltä sitoumusvuodelta, jos et ilmoita luonnonhoitopeltoa kahta vuotta.
 - Toimenpiteen maksamisen %-rajoitukset vaikuttavat takaisinperintään
 - Jos maksun ylimenevä ala ei täytä säilyttämisvaatimuksia, takaisinperintää ei tehdä.

Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

- Muista ilmoittaa toimenpiteeseen vähintään 0,05 ha vähintään yhdelle kasvulohkolle
- Toimenpiteen korvaus peritään takaisin koko sitoumuskaudelta, jos vähimmäisilmoitusala ei täyty vuosittain.

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

- Kasvipeitteisyys ilmoitetaan syysilmoituksella 31.10.2017 mennessä Vipupalvelussa tai lomakkeella 465
- Ilmoita kasvipeitteisyyteen vähintään 20 % sitoumusalasta
- Jos sinulla on lohkoja sekä kohdentamisalueella että muulla alueella, 20 %:n vähimmäisalan tulee täyttyä kohdentamisalueella ja muulla alueella erikseen
 - Muussa tapauksessa toimenpide hylätään koko sitoumusajalta ja maksettu korvaus takaisinperitään
- Et voi ilmoittaa kasvipeitteisyyteen seuraavia aloja v. 2016 eteenpäin.
 - Suojavyöhykkeet
 - Monivuotiset ympäristönurmet
 - Luonnonhoitopeltonurmet

- Viherlannoitusnurmi
- Monimuotoisuuspellot (niitty, maisema, riista)
- Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla toimenpiteen alaa
- Erityitukisopimusaloille: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely

Peltoluonnon monimuotoisuus

Kerääjäkasvit

- Saat maksun enintään 25 % sitoumusalasta
- Et voi perustaa kerääjäkasvilla seuraavan vuoden kasvustoa lukuun ottamatta
 - Jos seuraavan vuoden ilmoitettu ala on kesantoa
 - Jos lohkon hallinta on muuttuu seuraavaksi vuodeksi
- Muista merkitä kerääjäkasvin kylvöpäivä lohkokohdaksiin muistiinpanoihin!

Viherlannoitusnurmet

- Voit ilmoittaa viherlannoitusnurmen samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin
 - Viherlannoitusnurmelle ei makseta ympäristökorvausta, jos ilmoitat samalle kasvulohkolle viherlannoitusnurmea 4. Vuonna
 - Viherlannoitusnurmen jälkeen lohkolle voi ilmoittaa muutakin kuin satoa tuottavaan kasvia tai alaa

Saneerauskasvit

- Saat maksun enintään 25 % sitoumus- alasta
- Maksun ehtona on, että olet ilmoitta- nut perunaa, sokerijuurikasta tai avo- maan puutarhakasveja vähintään 1 ha:n alalle jonakin vuonna 2014-2017
- Voit ilmoittaa saneerauskasvin samalle alalle enintään kahtena vuonna peräk- käin

Monimuotoisuuspellot

- Riistakasvipelto, maisemakasvipelto, niittykasvipelto
- Perusta riistakasvipelto ja maisema- kasvipelto vuosittain
- Niittykasvipelto on oltava kaksi vuotta
 - Niittykasvipellon ympäristökor- vaus peritään takaisin edelliseltä vuodelta, jos alalle ei ilmoiteta niittykasvipeltoa kahta vuotta peräkkäin
 - Hallinnansiirtotapauksissa takai- sinperintää ei tehdä

Lue tarkemmin lohko kohtaisten toimenpitei- den ehdot sitoumusehdoista²⁸.

Viherryttämistuen vaatimusten vaikutus ympäristökorvauksen maksuun

Ympäristökorvauksen maksun muut rajoituk- set voit lukea sitoumusehdoista luvusta 8²⁹.

- Viherryttämistuen vaatimusten vaiku- tus tarkastellaan vuosittain, eli maksun voi saada seuraavana vuonna vaikka se

estyy v. 2017.

- Luomutuotannon kasvulohkoilla ei ole seuraavia viherryttämistuesta johtuvia rajoituksia, jos tila on vapautettu vi- herryttämistuen vaatimuksista luomu- tuotannon perusteella.

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvauksen maksuun täältä³⁰.

Tärkeitä huomioita vuosien 2015-2016 valvonnoista

Tarkista, että toimit ehtojen mukaisesti. Al- le on kerätty ehtoja, joiden puutteista on ai- heutunut vuosina 2015 -2016 eniten sankti- oita ympäristösitoumukseen. Huolehdi, että omalla tilallasi asiat ovat kunnossa!

Piennarvaatimus

- 1 metrin levyinen lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön piennarvaatimus valtaojien ja vesistö- jen varrella on tilakohtaisen toimenpi- teen, RTK:n, perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Huom! Suojakaistavaatimus ympäris- tösitoumuksessa kuitenkin 3m vesistö- jen varrella.

Suojakaistavaatimus

- 3m lannoittamaton, kasvipeitteinen ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemä- tön suojakaista vesistöjen varrella on RTK:n tukiehto
 - Mittaa suojakaista peltolohkon

²⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/cover>

²⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/article-23653>

³⁰<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Documents/viherryttämistuen-vaatimusten-vaikutus-ympäristökorvauksen-maksuun.pdf>

reunasta pellolle päin.

- Muista lisäksi, että 5m lannoittamattoman alueen vaatimus vesistön reunassa on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus.
 - Mittaa lannoittamaton alue vesistön keskivedenkorkeuden mukaisesta vesirajasta.

Lanta-analyysi

- Lanta-analyysi on perustason vaatimus toimenpiteessä ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Tilalta tulee löytyä voimassaoleva lanta-analyysi, mikäli tilalla syntyy tai/ja mikäli tila käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolla enemmän kuin 25m3 vuodessa

Viljavuustutkimukset

- Viljavuustutkimus on RTK:n tukiehto
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa**
- Pidä siis huoli, että aina kun lannoitat, tulee viljavuustutkimuksen olla voimassa!

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineiden käytön ehtoja on sekä ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimuksissa (jotka sisältyvät sitoumuksen perustasaan) että täydentävien ehtojen vaatimuksissa

- Kertaa vaatimukset sekä sitoumusehdoista että täydentävien ehtojen oppaasta!

Lohkokohtaiset toimenpiteet

Seuraavissa sitoumuksen lohko-kohtaisissa toimenpiteissä on todettu lukuisia tukiehtopuutteita, joten kertaa myös toimenpiteiden ehdot sitoumusehdoista³¹!

- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
- Suojavyöhykkeet
- Kerääjäkasvit
- Monimuotoisuuspellot

Lohkokirjanpito

- Lohkokirjanpito on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n tukiehto
- Säilytä lohkokirjanpito koko sitoumuskauden ajan ja sen päättymisen jälkeen neljä vuotta.
- Huomioi, että esimerkiksi kasvinsuojeluaineiden käytön kirjaamisessa on muutoksia aikaisempaan ohjelmakauden verrattuna
- Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset 2016-2017 voit lukea kokonaisuudessaan täältä³²

Ympäristösitoumuksen lohko-kohtaiset kirjaamisvaatimukset

- Lohkon tunnus ja pinta-ala
- Maalaji
- Kalkitus (käytetty tuote, levitysmäärä ja levitysaika)
- Lohkolla toteutetut ympäristönhoito- ja vastaavat toimenpiteet (esim. pien-

³¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/304/article-23650>

³²<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljeliija/Sivut/Maatalouden-kirjaamisvaatimukset.aspx>

tareilla tehty toimenpiteet, kastelu, salaoitus ja valtaojien kaivu)

- Lohkon muokkauspäivä ja -tapa
- Kylvö- ja istutuspäivä
- Kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- Satotaso tarpeellisine perusteluineen
- Sadonkorjuun ja niiton päivämäärä
- Laidunnus
- Suoja- ja monimuotoisuuskaistojen perustaminen ja niillä tehtävät hoitotoimenpiteet ja muut tapahtumat
 - kasvuston tuhoaminen
 - hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunta
 - kasvuston uudelleen perustaminen
 - monimuotoisuuskaistan sijainti

Lannoitus

- Lannoituspäivä tai -päivät
- Väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitevalmisteiden lajit ja määrät
- Lohkolle levitetyn typen määrä
- Lohkolle levitetyn fosforin määrä
- Fosforin tasauksen alkaminen ja tasausvuosi

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi
- Käyttöajankohta
- Käyttömäärä
- Käyttökohde (eli viljelykasvi ja pinta-ala, jolle ainetta on käytetty)
- Havaitut taudit ja tuholaiset
- Syy kasvinsuojeluaineen käyttöön eli

oletko tehnyt päätöksen torjunnasta rikkakasvien, kasvitautien, kasvitau-
deille otollisten olosuhteiden, havaitun
tautilähteen tai tuhoeläinten takia tai
oletko käyttänyt kasvunsäädettä ha-
vaitun laontorjuntatarpeen takia. Voit
myös luetella torjuntapäätökseen joh-
taneet havaitut rikkakasvit, tuhoeläi-
met tai kasvitaudit.

- Muut toteutetut kasvinsuojelutoimen-
piteet

Ympäristösitoumuksen lohko-kohtaisten toimenpiteiden ehdoissa edellytetyt kir- jaamisvaatimukset

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttä-
mäsi lietelanta, virtsa, lietelannasta
erotettu nestejäte ja/tai nestemäinen
orgaaninen lannoitevalmiste ja levitys-
määrä lohkoittain.
- Kirjaa edellä mainitun, levitetyn lan-
noitteen typpi- ja fosforiravinnemää-
rät.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrät- täminen

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttä-
mäsi lannoitevalmiste, maanparannus-
aine, kasvualusta tai/ja toiselta tilalta
hankittu kuivalanta tai lannasta erotet-
tu kuivajäte ja levitysmäärä.
- Kirjaa edellä mainittujen levitetty-
jen orgaanisten materiaalien typpi-
ja fosforiravinnemäärät lohko-kohtaisiin
muistiinpanoihin.

Valumavesien hallinta

- Pidä kirjaa tehdyistä säätö-, hoito- ja
huoltotoimenpiteistä. Voit merkitä tie-
dot toimenpiteistä myös lohko-kohtai-

siin muistiinpanoihin erillisen päiväkirjan sijasta.

- Merkitse lohkokohdaisiin muistiinpanoihin myös lohkon perustiedot ja vuosittaiset viljelytoimenpiteet.

Suojavyöhykkeet

- Tee lohkokohdaisiin muistiinpanoihin merkinnät suojavyöhykkeen perustamis- ja hoitotoimenpiteistä, kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunnasta ja kasvuston uudelleen perustamisesta.

Monivuotiset ympäristönurmet

- Merkitse lohkokohdaisiin muistiinpanoihin peruste monivuotisen ympäristönurmen perustamiselle.

Luonnonhoitopelto-nurmet, viherlannoitus-nurmet, kerääjäkasvit, saneerauskasvit ja

monimuotoisuuspellot

- Ei erillisiä lisävaatimuksia lohkokohdaisien muistiinpanojen lisäksi.
- Muista kirjata myös kerääjäkasvin kylvöpäivä!

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvisuojelu

- Tee lohkokohdaisiin muistiinpanoihin merkinnät:
- käytetystä kasvinsuojelumenetelmästä ja torjunnan onnistumisesta
- kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta ja torjunnasta
- kemiallisen torjunnan perusteluista
- Säilytä ostokuitit valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä.

— — —

Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset

HUOMIOITAVAA:

Haettavissa olevat sopimukset vuonna 2017:

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (arvokkaat perinnebiotoopit, joilla on korkeampi hehtaari- korvaus) sekä muut perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet)
- Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus
- Uusia ympäristösopimuksia voi tehdä valtion määrärahojen puitteissa.
- Hae kaikille ympäristösopimuksille maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä
- Jos sinulla on alkuperäisrotusopimus, voit hakea eläinmäärän lisäystä lomakkeella 218 E alueesi ELY-keskuksesta viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- Jos sinulla on alkuperäisrotusopimus tai vuosina 1995–2011 solmittu erityistukisopimus, mutta ei ympäristö- tai luomukorvaussitoumusta eikä vuonna 2015 tai 2016 tehtyä uutta maatalousluonnon monimuotoisuus- tai kosteikonhoitosopimusta, sinun pitää hakea sopimukselle maksua 101B-lomakkeella. Voit kuitenkin hakea Vipu-palvelussa maksua muista tuista, kuten perustuesta, viherryttämistuesta tai luonnonhaittakorvauksesta.
- Ilmoita vuosittain myös kasvit vuosittain

sittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102 B viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

1. Kasvilajien ilmoittaminen tukihauksa

Ohjelmakauden 2014-2020 sopimusten kasvit

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B alla olevan mukaisesti, vuosittain ja ensimmäisen kerran siinä vuonna, kun sopimus alkaa. Palauta kasvulohkotiedot viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Taulukko 1: Ohjelmakauden 2014-2020 sopimukset

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito	• Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi • Ympäristösopimusala, metsämaa • Ympäristösopimusala, muu ala (kosteikot tai alat, jotka ovat liian puustoisia pysyviksi nurmiksi, mutta ei kuitenkaan metsää).
Kosteikon hoito	• Ympäristösopimusala, muu ala.
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto	• Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³³

Vanhat erityistukisopimukset, ohjelmakaudet 1995–2010

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B vuosittain. Ilmoita samat kasvit, kuin olet ilmoittanut tähänkin asti. Muuta kasvi lohkolle, jos vanha sopimus on loppunut ja olet hakenut uuden kauden mukaista ympäristösopimusta, joka

³³https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_kasvit_taulukko1.png

on alkanut 2015 tai sen jälkeen.

Taulukko 2: Vanhojen erityistukisopimusten (ohjelmakaudet 1995–2010) kasvit

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
20-v. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden hoito	• 20 v. erityistukisopimus, muu ala
20 –v. • Suojavyöhykkeen hoito: • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Maiseman kehittäminen ja hoito	• 20 v. erityistukisopimus, peltö
10-v. • Maiseman kehittäminen ja hoito • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoito	• Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen) • Erityistukisopimusala, peltö • Erityistukisopimusala, metsämaa • Lumo-sopimuslohkoille kasvi edellisenä vuonna ilmoitetun perusteella.
10-v. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito	• Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015) • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen).
10-v. Kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoito	• Erityistukisopimusala, muu ala • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, peltö • Erityistukisopimusala, metsämaa.
10-v. Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	• Monivuotinen nurmikasvi

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁴

2. Vuosina 2015 ja 2016 tehtyjen sopimusten muutokset

Sopimusalan tulee pysyä pääsääntöisesti samana koko sopimuskauden. Sopimusalaa ei voi suurentaa. Jos joudut tekemään muutoksia sopimuslohkoihin, ota yhteyttä ELY-keskukseen. Ilmoita lohkomuutoksista ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2017.

Alan väheneminen ympäristösopimuksissa

Voit pienentää sopimusalaa vähimmäisalaan saakka (0,3/5,0 ha) ilman takaisinperintää, jos sopimusala siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos vähennät sopimusalaa alle vähimmäisalan, sopimus puretaan, eikä tästä ai-

heudu sinulle takaisinperintää. Kyseessä oleva toinen henkilö/taho voi jatkaa sopimuksen toteuttamista, jos tuensaajan tukikelpoisuuden edellytykset täyttyvät tai luopua sopimuksesta.

Jos sinulla on kurki-, hanhi- tai joutsenpelto-sopimus, pinta-ala voi vähentyä 5 hehtaariin saakka ilman takaisinperintää, jos uusjako tai tilusjärjestelyjen kautta sopimukseen kuuluvaa alaa siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos sopimusala vähenee alle 5 hehtaarin, sopimus puretaan. Tästä ei myöskään aiheudu takaisinperintää.

Voit luopua sopimuksesta ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi ilman takaisinperintää.

Jos itse poistat sopimuksesta alaa (esim. talonrakentaminen, tien rakentaminen, golfkenttä tai vastaava maankäyttömuodon muutos) siten, ettei poistettavaa alaa koskevia toimenpiteitä voida enää toteuttaa, sopimuksesta poistetulle alalle maksetut korvaukset peritään takaisin. Jos sopimusala tämän vuoksi pienenee alle vähimmäisalan, sopimus puretaan ja kaikki siitä maksetut korvaukset peritään takaisin.

Yksittäisen lohkon pinta-ala voi muuttua ajantasaistuksen tai valvonnan johdosta. Jos lohkon pinta-ala pienenee, seuraamukset toteutetaan valvontasääntöjen mukaan (takaisinperintä näytön mukaan enintään 4 vuodelta). Jos pinta-ala kasvaa, korvaukset maksetaan muuttuneen pinta-alan mukaisina seuraavana vuonna.

Pinta-ala virheitä voisi vähentää sillä, että sopimusalueet mitattaisiin GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

Alan tai eläinmäärän lisääminen sopimuksissa

³⁴https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_kasvit_taulukko2.png

Jos haluat lisätä sopimusalaan kesken sopimuskauden, sinun on haettava uuden alan kattava sopimus seuraavassa päätukitukihaussa. Uudesta alasta tehdään uusi 5-vuotinen sopimus. Olemassa olevaan sopimukseen et voi lisätä alaa. Vaihtoehtoisesti voit hakea uutta, aiemman ja uuden sopimusalan kattavaa sopimusta. Tällöin alkaa kuitenkin uusi viisivuotinen sopimus.

Voit hakea sinulla jo olevaan alkuperäisrotusopimukseen sopimuseläinmäärän lisäystä. Lisäyseläimillä noudatetaan kaikkia sopimuseläimen ehtoja. Vuonna 2015 alkaneeseen sopimukseen voit hakea eläinmäärän lisäystä enää tänä vuonna (2017). Vuonna 2016 alkaneeseen sopimukseen voit hakea eläinmäärän lisäystä tänä ja ensi vuonna (2017 ja 2018).

Ympäristösopimuksen vaihtaminen

Voit vaihtaa ympäristösopimuksen/ympäristötuen erityistukisopimuksen tai sen osan toiseksi erityyppiseksi sopimukseksi, jos vaihtoon sisältyy ilmeisiä etuja ympäristön kannalta ja voimassa oleva sopimus tehostuu merkittävästi. Esimerkiksi maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimuksessa oleva luonnonlaidunalueesta tehty sopimus on mahdollista vaihtaa kosteikkosopimukseksi, jos siitä on ympäristöllisiä etuja. Tällöin vanha sopimus jatkuu kuitenkin mahdollisesti voimaan jäävän sopimuksen osalta loppuun, mutta sen ala pienenee. Tällaisessa tilanteessa sopimusalan pieneneminen ei aiheuta sinulle takaisinperintää. Jos kuitenkin luovut uudesta vaihtamisen jälkeen tehdystä sopimuksesta kokonaisuudessaan ja alkuperäinen sopimus jää voimaan, aiheuttaa sopimuksesta poistuvat alueet takaisinperinnän.

Voit hakea uutta sopimusta alkavaksi 1.5. päätukihauksen yhteydessä. Ympäristökorvaus maksetaan vaihtamisen jälkeen uuden sopimuksen mukaisena.

Ympäristösopimuksen siirtäminen

Voit siirtää koko ympäristösopimusalan, osan siitä, tai koko maatilalla toiselle henkilölle sopimuksen voimassaoloaikana. Uusi (ehdot täyttävä) sopimusalan haltija voi jatkaa koko sopimusta tai siirrettyä alaa vastaavaa osaa siitä sen jäljellä olevan voimassaoloajan tai sopimus voidaan purkaa. Takaisinperintää ei sinulle näissä tapauksissa aiheudu.

Sopimus alkuperäisrotujen kasvattamisesta ja siihen sisältyneet eläimet voidaan siirtää kokonaisuudessaan eläinten uudelle omistajalle tai haltijalle, jos eläinten lukumäärä ei vähene sopimuksessa.

3. Haettavissa olevat (ohjelmakauden 2014–2020) ympäristösopimukset ja alkuperäiskasvien ylläpitosopimus:

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (arvokkaat perinnebiotoopit, joilla on korkeampi hehtaarikorvaus) sekä muut perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet)
- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosopimus on geenipankkisäilytystoimenpide, ja sitä voidaan hakea, jos hakijan alkuperäiskasvilajike on hyväksytty Eviron ylläpitämään Suomen kansalliseen kasvilajikeluetteluun.

3.1 Hae uutta sopimusta

Jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän, voit hakea kaikkia haettavissa olevia ympäristösopimuksia. Lisäksi rekisteröidyt yhdistykset voivat hakea kosteikkojen hoitosopimusta tai maatalousluonnon monimuotoisuuden

ja maiseman hoitosopimusta. Myös vesilain mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt voivat hakea kosteikonhoitosopimusta.

Voit hakea ympäristösopimusta, vaikka et tee ympäristösitoumusta.

Sopimusten kesto on 5 vuotta. Sopimuskautsi ja –vuosi alkavat 1.5. hakuvuonna tai 1.5. hakua seuraavana vuonna. Sopimuskautsi ja –vuosi päättyvät 30.4.

Sopimusalan tulee olla vähintään 0,3 ha.

Voit hakea ympäristösopimusta palauttamalla kyseessä olevan sopimushakemuksen vaadittavine liitteineen ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2017.

Kosteikkojen hoitosopimus

(aktiivilijelijä, ry:t ja yhteisöt)

Lomake 262 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiivilijelijät, ry, yhteisö)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiivilijelijät, ry, yhteisö)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiivilijelijät, ry, yhteisö)
- suunnitelmakartta (aktiivilijelijät, ry, yhteisö)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiivilijelijät, ry, yhteisö)
- 1.5.2016 alkaviin sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

(aktiivilijelijä, ry:t ja yhteisöt)

Lomake 253 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiivilijelijät, ry,)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiivilijelijät, ry)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiivilijelijät, ry)
- suunnitelmakartta (aktiivilijelijät, ry)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiivilijelijät, ry)
- 1.5.2016 alkaviin sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitosisopimus

- Hakijan ei tarvitse olla aktiivilijelijä.
- Lomake 214 + liitteeksi jäljennös Evi-ran ylläpitopäätöksestä.

Uusi hakija

Muista palauttaa myös alla olevat lomakkeet tarpeen mukaan, jos haet ensimmäisen kerran sopimuksia etkä ole hakenut aiemmin muita viljelijätukia:

- 101A maatilan perustietolomake. Toimita lomake maatilan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai Ely-keskukseen viimeistään päätukihakun viimeisenä palautuspäivänä.
- 456 lomakkeella annat asiointioikeudet eli käyttöoikeudet sähköiseen asiointiin Vipupalvelussa ensisijaiselle viljelijälle ja oikeuden allekirjoittaa yksin

kaikki viljelijätukiasiointiin liittyvät paperilomakkeet ja asiakirjat. Toimita lomake maatilán/sopimuskohteen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

- 102 B ilmoita tällä lomakkeella kaikki hallinnassasi olevat sopimuslohkot ja niiden kasvit (sekä kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa) tällä lomakkeella ja toimita lomake maatilán sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.
- 102 C ilmoita tällä lomakkeella uudet peruslohkot, joilla ei ole vielä peruslohkotunnusta ja toimita lomake maatilán sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Hoitosuunnitelman sisältö

Liitä ympäristösopimushakemukseen hoitosuunnitelma (ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista).

Suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) **Arvio** hankkeen vaikutuksista ympäristöön tai maisemaan ja hoidon tavoitteet.
- 2) Suunnitellun hankkeen **yleiskuvaus**, jonka perusteella voidaan arvioida onko alueella sellaisia luonto- tai maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.
- 3) **Suunnitelma-alueen kartta**, johon on merkittävä ne peruslohkot, joita hakemus

koskee, ja

1. josta ilmenevät uusien lohkojen rajat ja sijainti peruskartalla.
2. josta käy ilmi peruslohkon muutos tai rajakorjaus, jos sopimuksen kohteena oleva lohko on jaettu, yhdistetty tai sen rajaa on korjattu sopimuksen hakuvuonna.

Kiinnitä huomiota siihen, miten määrität sopimusalueen kartalle. Jos olet määrittänyt sopimusalueen virheellisesti, se aiheuttaa valvonnassa pinta-alavirheitä. Valvonnassa voi olla vaikea todentaa lohkon rajoja, jos maastossa ei ole selkeitä rajoja nähtävissä. Voit ehkäistä pinta-alavirheitä merkitsemällä sopimusalueet pysyvällä tavalla maastoon tai mittaamalla ne GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

4) Hoitosuunnitelma, johon sisältyy yksilöidyt perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet lohko kohtaisesti jokaiselle sopimusvuodelle ja niiden toteutusaikataulu vuosittain sekä selostus siitä, miten toimenpiteet edistävät sopimukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristösopimukseen sisällytettävien toimenpiteiden on tähdättävä sopimustyyppin tavoitteiden mukaisesti alueen monimuotoisuus- tai maisema-arvojen tai vesiensuojelun suunnitelmalliseen edistämiseen ja alueen laadun tavoitteelliseen parantamiseen. Toimenpiteet on perusteltava laadullisesti alueen ympäristönsuojelun tai luonto- tai maisema-arvojen hoidon tavoitteiden kannalta. Vain alueen laadun parantamisella perusteltujen toimenpiteiden voidaan Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoito sopimuksessa ylittävän perustasoksi katsottavan maatalousmaan säilyttämisvaatimuksen. Esi-tä vuosittaiset toimenpiteet suunnitelmassa ja perustele, miten niiden odotetaan paranta-

van alueen luonto- tai maisema-arvoja. Luontoarvojen parantamista ovat erilaiset lajistoa ja luontotyyppejä edistävät toimenpiteet.

Aloita toimenpiteet jokaisella sopimukseen sisältyvällä lohkokalla ensimmäisenä sopimusvuonna, ellei hyväksytty suunnitelma muuta edellytä.

Jos haet sopimusta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella, luonnonsuojelualueella tai muun lainsäädännön mukaan perusteella suojellulle alueelle, sinulta edellytetään, että alueella tehtävät toimenpiteet ylittävät lainsäädännön edellyttämät hoitotoimet ja että sopimukseen kuuluvista toimenpiteistä ei makseta tai ole maksettu korvausta muun lainsäädännön kautta.

Ympäristösopimus ei voi sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta EU:n tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai toimenpiteitä, jotka sinun täytyy tehdä muun lainsäädännön perusteella.

5) Jäljennös hoitopäiväkirjasta tai lohko-kohtaisista muistiinpanoista aiemmalta sopimuskaudelta, jos hakemasi alue tai sen osa on kuulunut aiemmin suunnitelmaa vaativaan sopimukseen ja jonka sopimusehtona on ollut hoitopäiväkirjan pitäminen.

4. Kosteikon hoitosopimus

Kosteikot täydentävät pelloilla tehtäviä vesien suojelutoimenpiteitä maatalouden kuorimituksen vähentämisessä. Kosteikkojen merkitys vesien tilaa parantavina toimina voi olla paikallisesti merkittävä.

Toimenpide edistää viljelyalueiden luonnon ja maiseman monimuotoisuutta, kun peltoalueilta kuivatustoimenpiteiden myötä vähentyneet kosteat elinympäristöt lisääntyvät. Kosteikot ja luontaisen kaltaiset uomat moni-

puolistavat viljelyalueiden elinympäristöjä ja luovat maisemallista vaihtelua. Maatalousalueiden lajisto monipuolistuu, yksilömäärät kasvavat ja riista-, kala- ja raputalous hyötyvät.

Toimenpidettä voit toteuttaa esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmissa todettujen vesistöjen valuma-alueilla, missä toimenpiteellä voit merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- ja raputaloutta.

Kosteikot ovat osin pysyvästi ja tulva-alueet mahdollisesti vain osan vuotta veden peittämiä alueita, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä, eliöstön, muun muassa lintujen pesimä- ja ruokailuympäristöinä sekä viljelymaiseman monipuolistajina. Luonnonmukaisiksi muutetut uomat voi kunnostaa luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Sopimusalueeseen kuuluvat kosteikkojen, tulva-alueiden ja kunnostettujen uomien lisäksi niiden hoidon kannalta tarpeelliset suoja-alueet.

Sopimukseen hyväksyttävät kohteet

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea kosteikon, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävistä reuna-alueista. Voit ilmoittaa ja hoitaa reuna-alueet niiden leveyden perusteella joko ympäristösitoumukseen kuuluvina suojakaistoina tai suojavyöhykkeinä tai sopimusalueeseen sisältyvänä alana. Yhdellä hakemuksella voit hakea monenlaisia kosteikotyyppisiä tai kosteikkoja.

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea myös kohteesta:

- 1) joka on perustettu ei-tuotannollisten in-

vestointien tuella/korvauksella.

2) jota on koskenut edellisen ohjelmakausien mukainen sopimus kosteikosta tai laskeutusaltaasta tai erityistukisopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta.

3) joka on pieni kosteikko tai tulvapelto, jonka osalta on ollut voimassa edellisen ohjelmakausien mukainen erityistukisopimus luonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämisestä.

4) joka on perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisten investointien korvauksen mukaisen korvauskelpoisen kosteikkokohteen ehdot.

Et voi hakea kosteikon hoitosopimusta:

- vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kasteluaitaiden hoidosta
- alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteenasi on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi
- kohteista, joissa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta.

Sopimushakemuksen hyväksyminen perustuu ELY-keskuksissa tehtävään tarveharkintaan. Hakemuksessa esitetyn kohteen ja sen hoitosuunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa ELY-keskuksissa otetaan huomioon kohteen hoidon odotettavissa oleva vaikuttavuus maatalouden vesiensuojelu- ja/tai monimuotoisuustavoitteisiin, hoidon kustannustehokkuus sekä edellä esitetyt rajaukset. Ympäristösopimuksen hyväksymisen jälkeen sopimusalasasi ei enää ole maatalouskäytössä olevaa maata.

Sopimusalan hoidolla edistät maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähen-

tämistä tai parannat luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta. Voit pitää kosteikkoa myös kasteluveden varastona, luonnonravintolamikkona kalankasvatuksessa, ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä. Toteuta hoitotoimenpiteet hyväksytyn suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä ovat muun muassa:

- lietteen poisto tarvittaessa
- mahdollisten kemiallisten saostusaineiden poisto ja lisäys
- patojen ja uomien hoitotoimet (patojen ja pengerrakenteiden tarkastukset ja kunnossapidot)
- kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu. Niittojätteen voit käyttää hyödyksi
- veden pinnan korkeuden seuraaminen.

Huolehdi luonnonmukaistettujen uomien hoidossa:

- veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosi-osuojauksista
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden säilymisestä
- tulvatasanteiden avoimuudesta.

Poista tarvittaessa tulva-alueilta kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta.

Sopimusalueen laidunnus on sallittua, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua, eikä aiheuta eroosiota.

Kirjaa hoitotoimet hoitopäiväkirjaan tai lohkokirjanpitoon vuosittain kaikkien toimenpiteiden osalta.

Hoitosuunnitelmaan ei hakemuksen käsitte-
lyn yhteydessä voida hyväksyä toimenpiteitä,
joiden voidaan arvioida aiheuttavan haittoja
toimenpidealueen ulkopuolella, kuten viljeltä-
vien peltojen kuivatustilanteen heikkenemis-
tä tai Natura 2000 -alueille, luontodirektiivin
liitteissä 2, 4 ja 5 listatuille lajeille, lintudi-
rektiivin liitteessä 1 listatuille lajeille, uhana-
laisille lajeille tai luontotyypeille.

5. Maatalousluonnon monimuotoi- suuden ja maiseman hoitosopimus

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta ja
maisemaa edistävä lohkokohtainen ympäris-
tösopimus. Toimenpiteen tavoitteena on yl-
läpitää ja edistää luonnon monimuotoisuut-
ta sekä maisemanhoitoa maatalousympäris-
töissä. Toimenpide luo edellytykset maata-
lousalueiden hoitoa vaativien elinympäristö-
jen, niille ominaisen monipuolisen lajiston se-
kä maatalousalueiden maisema-arvojen suun-
nitelmalliselle edistämiseksi. Tavoitteena on
saada hoidon piiriin mahdollisimman suuri
osa arvokkaaksi luokitelluista perinnebiotoo-
peista, lisätä hoidettujen perinnebiotooppien
ja luonnonlaidunten kokonaisalaa, ylläpitää
ja parantaa hoidon laatua sekä uhanalaisten
lajien säilymistä. Lisäksi toimenpiteellä voi
myös edistää peltojen reuna-alueiden maise-
ma- ja monimuotoisuusarvoja.

Sopimukseen hyväksyttävät alueet

Voit toteuttaa toimenpidettä

- perinnebiotoopeilla,
- luonnonlaitumilla,
- luontoarvoiltaan monimuotoisilla tai mai-
semaltaan merkittävillä peltojen reuna-alueil-
la,
- pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisillä

reuna-alueilla,

- peltoalueiden metsäsaarekkeilla,
- maatalousympäristön uhanalaisten lajien
edistämiseksi,
- maatalousympäristön muinaismuistokoh-
teilla sekä
- pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvän
maaseudun kulttuuriperinnön hoidossa.

Hoitosuunnitelmasi tulee edistää alueen luon-
to- tai maisema-arvoja ja olla tarkoituksen-
mukainen luonnonvarojen kestävän käytön ja
ympäristön tilan kannalta.

Perinnebiotoopilla tarkoitetaan ketoa, niit-
tyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata,
metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtä-
vissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuk-
sesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotan-
toon.

Rantaniityllä, joka otetaan laidunkäyttöön,
tulee olla jäljellä rantaniityille ominaisten la-
jien esiintymiä ja alueella on oltava edellytyk-
set palautua rantaniityksi.

Metsälaidun on perinnebiotooppi, jos

- puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havu-
puista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin
talousmetsässä yleensä;
- metsälaitumella on valoisia aukkoja,
joissa kasvaa niittykasveja;
- metsälaitumella esiintyy ruohoja ja hei-
niä enemmän kuin vastaavalla metsätyypillä
yleensä. tämä perusteluihin

Metsälaitumia ovat edellä mainittujen kohtei-
den lisäksi vanhat kaskikoivikot, jolle on tyy-
pillistä koivuvaltaisuus ja kaskeamiseen liitty-
vät kiviröykkiöt sekä laidunkäytöstä poistu-
neet metsät, joilla on ollut pitkään jatkunut

laidunhistoria ja jotka ovat kunnostettavissa edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.

Luonnonlaitumella tarkoitetaan pellon ulkopuolista laidunta, jota käytetään karjan rehuntuottoon ja jota ei nykytilassaan voida luokitella perinnebiotoopiksi tai kunnostettavaksi perinnebiotoopiksi. Luonnonlaitumesta voit hakea maatalousluonnon ja maiseman hoitoa koskeva sopimusta, jos sillä on muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-arvoja, joita voidaan edistää laidunnuksella. Luonnonlaitumen tulee sijaita maatalousympäristöön kuuluvassa maisemakokonaisuudessa. Luonnonlaitumiksi luetaan nyt myös reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joiden luonto- ja maisema-arvoja hoidetaan laiduntamalla tai raivaamalla ja niittämällä.

Reunavyöhykkeiden on sijoitettava maatalousympäristössä pellon ja metsän, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisellä, pellon ulkopuolisella alueella. Reunavyöhyke voi olla keskimäärin enintään 20 metriä leveä, mutta maisemallisesta syystä pellon ja vesistön tai pellon ja tien välinen raivaamalla hoidettava alue voi olla keskimäärin enintään 40 metriä leveä. Peltoalueilla sijaitsevien raivaamalla tai niittämällä hoidettavien metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari. Jos reunavyöhyke hoidetaan laiduntamalla eli kyseessä on luonnonlaidun, ala voi olla leveämpi kuin 20 tai 40 m. Luonnonlaidunalueeseen ei voi liittää sellaisia alueita, joiden luonto- tai maisema-arvoja laidunnus ei edistä.

Alueet, joita et voi hakea sopimukseen ovat mm. viljellyt pihanurmikot tai puutarha- ja puistokäytössä olevat alueet tai laajat yhtenäiset avokalliot. Suunnitelmaan et voi laittaa toimenpiteiksi myöskään latojen säilyttämistä, ylläpitämistä tai kunnostamista. Sopimusta ei voida tehdä kohteista, joilla ei ole selviä edellytyksiä maatalousympäris-

tön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä, eikä kohteista, jotka ovat ensisijaisesti metsätalouskäytössä. Kohteista löydät tarkemman listan sopimusehdoista (Mavin nettisivuilta mavi.fi ja suomi.fi).

Sopimusalan hoito

Hoida ja kunnosta sopimusalue erillisen hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan hyväksytyjen hoitotoimenpiteiden tulee edistää toimenpiteen tavoitteita ja olla riittäviä laadukkaan hoidon varmistamiseksi. Hoitotoimenpiteillä säilytät tai edistät sopimusalueen tavanomaisesta poikkeavia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä alueita tai kohteita. Toteuttamiesi toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin ja toteutuksessa sinun on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen.

Suunnittele ja toteuta perinnebiotoopiksi luokitellun alueen ja uhanalaisen lajin esiintymän hoitotoimenpiteet siten, että ne ovat ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Muunlaisilla kohteilla voit pitää maiseman hoitoa ensisijaisena tavoitteena. Voit sisällyttää sopimukseen viljelyhistoriaan kuuluvien rakennelmien, muinaismuistojen sekä niiden lähiympäristöjen hoitoa. Perinteisiä karjatalouteen liittyviä rakenteita ja rakennelmia ovat esimerkiksi kiviaidat, kivisaarekkeet, riukuaidat, portit, veräjät, erilaiset heinän kuivatustelineet, suovat ja pielekset, karjasillat ja suoniittyjen patorakenteet. Kunnostaessasi rakennelmia säilytä paikalliset tyyppiratkaisut ja käytä mahdollisuuksien mukaan alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja.

Jos alueella on tiedossa oleva luonnonsuojelu-

laissa tarkoitetun uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin tai luontodirektiivin liitteen IV a mukaisen tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka tai sopimusalue sijaitsee Natura 2000 -alueella, sopimusalueelle suunniteltujen hoitotoimenpiteiden pitää soveltua suojelun perusteena oleville lajeille.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten hoitotoimet

Hoitotoimia voivat olla muun muassa laidunnus, niitto, puiden ja pensaiden raivaus sekä lehtipuiden lehdestys.

Kiinnitä huomiota siihen, että kohteella on sopiva laidunnuspaine. Sopiva laidunnuspaine eli laidunnuskauden aikainen eläinmäärä tiettyä pinta-alaa kohden on varmistettava tapauskohtaisesti. Voit antaa eläimille kivennäisiä ja vitamiineja, jos ne sisältävät vähän fosforia ja eikä niiden käytöstä aiheudu alueen rehevöitymistä. Jos kohde on altis rehevöitymiselle, voidaan sopimuksenteon yhteydessä määrätä lisätoimia esimerkiksi kivennäisten ja vitamiinien sijoituspaikat tai ruokintapisteen kattaminen.

Toteuta laidunnus siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Erotta laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue aidalla muista laidunnurmista. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia perinnebiotoopin laidunnuksen vanhojen niukkaravinteisten nurmien, kuten luonnonhoitopeltonurmien tai suojavyöhykkeiden yhteydessä, jos sopimusalue ei ole rehevöitymiselle altis. Sovita perinnebiotoopeilla ja luonnonlaitumilla eläinten lukumäärää tiettyä laidunalaa kohti niin, että eläimet pääsääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai järjestä laidunkierto niin, että laitumen ollessa loppuun syöty eläimet siirretään toiselle laitumelle. ELY-keskus voi

tapauskohtaisesti sallia vasikoiden ruokkimisen 1.8. alkaen. Älä käytä perinnebiotooppeja pelkästään yölaitumina.

Lisäksi voit toteuttaa muita erityisiä hoitokeinoja, kuten kulotusta. Sinun tulee korjata niitetty kasvillisuus pois, ellei hyväksytty suunnitelma perustellusti muuta edellytä.

Jos sopimusalueesi koostuu reunavyöhykkeistä tai metsäsaarekkeista, niitä tai raivaa ne vähintään joka toinen vuosi. Hoitotoimenpiteisiin voi kuulua myös vieraslajikasvillisuuden poisto.

6. Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto-sopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2017.

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä lohko-kohtainen ympäristösopimus. Sen avulla edistetään kurkien, hanhien ja joutsenten ravinnonhankinnan ja peltoviljelyn yhteensovittamista merkittävillä säännöllisillä kerääntymisalueilla, kuten ruokailu-, muutto- ja levähdysalueilla. Tavoitteena on ohjata lintujen esiintymistä kerääntymisalueiden peltoaukeilla tarjoamalla houkutuskasvustoja ja ruokintaa. Toimenpiteellä pyrit vähentämään massaesiintymien aiheuttamia satovahinkoja ja varmistamaan linnuille soveltuvien kasvustojen tarjonta tärkeillä kerääntymisalueilla.

Lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttoalueille tehtävän sopimuksen tulee sisältää edistettävälle lintulajeille soveltuvan, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelyä sekä alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi lintujen ruokintaa.

Sopimusalueen perustaminen

Perusta sopimusalueen keskiosiin tai muuhun

lintujen laskeutumista edesauttavaan kohtaan nurmialue tai nurmikaistoja, sen ympärille ohrakasvusto ja uloimmaksi kaurakasvusto, joka on vähemmän lintujen suosiossa. Perusta kasvusto ja toteuta ruokinta siten, että se houkuttelee lintuja sopimusalueelle läheisten viljelmien sijaan. Perusta kasvusto sadontuotantotarkoituksessa tavanomaisella riittävällä siemenmäärällä. Lannoita ja hoida kasvustoa siten, että sillä on edellytykset sadon tuottamiseen. Jos peruslohko rajoittuu vesistöön, jätä lohkon vesistön puoleiselle reunalle keskimäärin vähintään kolme metriä leveä suojakaista. Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä.

Huomioi, että sopimusalueen lannoituksessa on noudatettava ympäristösitoumuksen lannoitteiden käytön vähimmäisvaatimusten lannoiterajoituksia. Kiinnitä erityistä huomiota hukkakauran tai muiden vastaavien vaikeiden, lintujen mukana leviävien rikkakasvien torjuntaan.

Perusta kasvusto viimeistään 30.6 monivuotisella tai yksivuotisella nurmisiemenseoksella ja viljalla. Ota nurmikaistojen sijoittamisessa huomioon viereiset lohkot. Tuotantokäytössä olevien lohkojen viereen ei kannata perustaa nurmikaistaa. Perusta yksivuotinen siementä tuottava kasvusto vuosittain. Voit perustaa nurmikasvuston jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Myös aiemmin perustetut nurmialueet sekä monilajisiksi kehittyneet nurmet hyväksytään. Alueen olisi hyvä rajautua vesistöön tai valtaojaan, jotta linnut pääsevät juomaan.

Sopimusalueen hoito

Korjaa tai niitä perustettu kasvusto syksyllä lintujen ruokailun helpottamiseksi. Niitä nurmikasvusto joka vuosi viimeistään 30.8.

Ota huomioon niiton ajankohdassa ja toteutuksessa luonnonvaraisten lajien elinolot, niin ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittojätteen saat korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Voit korjata nurmelta sadon tavanomaisena sadonkorjuu-aikana. Pui ohrakasvusto ennen muuta kasvustoa ja johda osa viljasta maahan. Ohran puinti on suositeltavaa tehdä ennen ympäröivien lohkojen puintia. Lohkon reunan, jolla kasvaa kauraa voit puida normaaliin puintiaikaan.

Vesistöön rajoittuvaa suojakaistaa et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Voit hävittää ja uusia kasvuston poikkeuksellisen vaikeissa rikkakasvitapauksissa.

Merkitse tehdyt toimenpiteet lohko kohtaisesti muistiinpanoihin.

7. Alkuperäisrotujen kasvattamissopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2017.

Sopimukseen hyväksyttävät eläimet

Voit hakea sopimusta itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjalle, suomenlampaille, ahvenanmaanlampaille ja kainuunharmaslampaille, suomenvuohille, suomenhevosille ja maatiaiskanoille. Sitoudut koko sopimuskauden ajan kasvattamaan maatilallasi sopimuksessa mainitun alkuperäisrotueläinmäärän ja lisäämään kyseistä rotua.

Sopimuseläinten on oltava tunnistettuja ja kuuluttava luotettavaan tarkkailu- tai rekisteröintijärjestelmään josta ilmenee eläinten polveutuminen. Eläinten on oltava puhtasrotuisia. Voit hakea sopimusta sekä uros- että naaraspuolisista eläimistä. Kanojen ja kukko-

jen on oltava vähintään puolen vuoden ikäisiä ja nautojen, lampaiden ja vuohien vähintään vuoden ikäisiä sopimuskauden alussa. Suomenhevosten tulee olla sopimuskauden alussa suomenhevosen rekisteriin merkitty siitos-tamma, joka on varsonut, astutettu tai keinosiemennetty edellisenä vuonna tai kanta-kirjattu ori. Voit hakea sopimusta, jos sinulla on:

- lampaita ja vuohia vähintään 5 yli 1v. eläintä (0.9 eläinyksikköä)
- Nautoja vähintään 1 eläin yli 2v. tai vähintään 2 eläintä 1-2 v. (1.0 eläinyksikkö)
- Hevosia vähintään 2 eläintä (2.0 eläinyksikköä)
- Maatiaiskanoja tai -kukkoja vähintään 20 yli ½ v. eläintä

Eri alkuperäiseläinroduista tehdään erilliset sopimukset, kuitenkin kaikki lammasrodut ja kaikki nautarodut voidaan tehdä samoille sopimuksille.

Sopimus voidaan tehdä hakijan tai hänen perheenjäsenensä omistamista tai hallinnassa olevista eläimistä. Sopimukseen haettujen eläinten tulee olla hakijan tai hänen perheenjäsenensä hallinnassa koko sopimuskauden ajan.

Jos sopimuseläin kuolee, poistetaan tai se ei pysty tuottamaan jälkeläisiä, joudut korvaamaan sen toisella ympäristösopimuksen ehdot täyttävällä samanrotuisella eläimellä. Tiedot korvatuista ja poistetuista eläimistä sekä korvaavan eläimen todistus polveutumisesta on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun korvaava eläin on tullut maatilalle. Mikäli tietoa korvaamisesta ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla korvauksen menetystä.

Sopimuksen eläinmäärää voit lisätä sopimuskauden aikana 2. ja 3. sopimusvuotena (valti-on määrärahojen puitteissa). Eläinmäärän lisäämistä haetaan viimeistään 15.6. ELY-keskuksesta. Jos lisäät sopimuseläimiä tämän jälkeen, hae uusista eläimistä uutta sopimusta.

Käytä sopimuseläimiä sopimuskauden aikana vuosittain siitokseen. Hevosten, nautojen ja vuohien on tuotettava jälkeläisiä vähintään kahdesti sopimuskauden aikana, lampaiden on tuotettava jälkeläisiä vähintään kolme kertaa sopimuskauden aikana. Kanojen on tuotettava jälkeläisiä vuosittain sopimuskauden aikana.

Viimeistään kuukauden kuluessa sopimuskauden päättymisestä sinun tulee lähettää ELY-keskukseen lomakkeella 254 selvitys siitä, miten sopimuseläintä on käytetty sopimuskaudella kyseisen rodun lisäämiseen. Mikäli selvitystä ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla tuen menetystä.

8. Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito (geenipankkisäilytyksen toimenpide)

Toimenpide on geneettistä monimuotoisuutta edistävä geenipankkisäilytystoimenpide. Tavoitteena on edistää kestävien ja Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden suojelua. Lisäksi toimenpide tukee suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä, viljelykasvien lajikemäärittelyä ja ylläpito viljelyä sekä Suomen kansainvälisiä velvoitteita maatalouden ja siitä riippuvaisen eliöstön biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi.

Korvaukseen ovat oikeutettuja vain sellaiset

lajikkeet, jotka on hyväksytty Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa alkuperäiskasvilajikkeena. Luetteloa ylläpitää ja päivittää Evira.

Korvausta maksetaan nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta aiheutuneista kustannuksista.

Maksettava korvaus on 400 €/lajike/vuosi.

Sopimuskasvia on ylläpidettävä Eviran ylläpito päätöksen edellytysten mukaisesti koko 5-vuotisen sopimuskauden ajan. Lisäksi sinun on varastoitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden siementarvetta vastaava määrä alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla.

Evira valvoo lajikkeiden ylläpitoa sopimuksen tehneen viljelijän kirjanpidon perusteella.

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Ei-tuotannollisen investoinnin hakeminen

Voit hakea ei-tuotannollisen investoinnin korvausta kosteikkojen perustamiseen (hakijana aktiiviviljelijä, rekisteröity yhdistys, vesioikeudellinen yhdistys) sekä perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen (hakijana aktiiviviljelijä tai rekisteröity yhdistys).

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta ELY-keskuksesta viimeistään 15.6.

Hae ei-tuotannollisten investointien korvausta kosteikkojen perustamiseen lomakkeella 195³⁵ ja perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivaukseen ja aitaamiseen lomakkeella 196³⁶.

Hakemukseen sisällytettävät liitteet:

- Suunnitelma, josta käy ilmi kohteella toteutettavat toimenpiteet alueen kuvaus ja tavoitteet. Suunnitelmaan pitää sisällyttää kustannuslaskelma, jonka perusteella ELY-keskus laskee kohteelle myönnettävän korvauksen. (viljelijät, ry, yhteisö).
 - Vuokrasopimukset (viljelijät, ry, yhteisö). Alueen on oltava korvauksenhakijan hallinnassa. koko investoinnin toteuttamisen ajan sekä sen jälkeen tehtävän ympäristösopimuksen ajan.
 - Selvitys nimenkirjoitusoikeudesta (ry tai yhteisö). Yhteyshenkilöllä (allekirjoittaneella) on oltava nimenkirjoitusoikeus.
- Kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö), missä korvauksen hakemisesta on päätetty.

Kosteikkoinvestoinnit

Toimenpidettä toteutetaan perustamalla hoidettavia kosteikkoja, pienten kosteikkojen ketjuja, kosteikkomaisia tulva-alueita ja -tasanteita niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerretyille kuivatusalueille sekä kunnostamalla uomia luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Alueeseen kuuluvat hoidon kannalta riittävät suoja-alueet.

Kosteikot ja tulva-alueet voit perustaa ensisijaisesti patoamalla luontaisesti sopiviin paikkoihin pellolle, pellon reuna-alueelle tai metsä- tai joutomaalle. Poista runsaasti fosforia sisältävä pellon pintamaa ainakin pysyvästi veden peittämäksi jäävältä alueelta. Soveltuvia kohteita ovat mm. luontaiset notkot ja painanteet, herkästi tulvivat tulvaniihtyt tai -pellot sekä pengerretty kuivatusalueet. Sinun on voitava tyhjentää vesiensuojelua edistävässä kosteikossa kiintoainesta laskeuttava vesialue sinne kertyneestä lietteestä. Voit myös saostaa fosforia erilaisilla kemiallisilla aineilla. Kosteikon rannat ja uoma voit suojata eroosiolta ja sortumilta nurmettamalla, kiveämällä tai istutuksin. Kosteikko voi toimia vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen lisäksi kasteluveden varastona, luonnonravintoon perustuvana kalan- tai ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä.

³⁵http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi195/index.html

³⁶http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/lomakkeet/mavi_mavi196/index.html

Uomien luonnontilaa parantavissa luonnonmukaisen vesirakentamisen hankkeissa voit palauttaa tulva-alueita, perustaa useita pieniä kosteikkoja ja tulvatasanteita sekä rakentaa veden virtaamaa hidastavia pohjakynnyksiä tai putkipatoja. Lisäksi voit tehdä uomien eroosiosuojauksia, istuttaa kasvillisuutta, lisätä puron mutkaisuutta ja parantaa uomien laatua lintujen, kalojen ja rapujen elinympäristöinä.

Investoinnillasi on oltava edellytykset edistää maatalouden vesistökuormituksen vähentämistä ja/tai lisätä luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta.

Rahoitusta ei voida myöntää kohteelle, jos:

- pääasiallisena tarkoituksenasasi on käsitellä muualta kuin peltoalueelta (mm. metsistä, turve- tai joutomailta tai rakennetuilta alueilta) tulevaa vesistökuormitusta
- tavoitteesasi on kastelualtaiden rakentaminen tai investointi
- tavoitteesasi on järven tai lammen muodostuminen
- olet aloittanut kohteen perustamisen ennen investoinnin tukipäätöstä tai investointisi kustannuksia tuetaan muulla rahoituksella.

Toteuta investointi kahden vuoden kuluessa siitä, kun päätös tuen myöntämisestä on tehty.

Kosteikkohankkeen pinta-ala

Perustettavan kosteikon pinta-alan, tulva-alueet mukaan lukien, on oltava vähintään 0,5 prosenttia yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Yläpuoliselle valuma-alueelle samaan aikaan perustettavat, aiemmin perus-

tetut tai siellä jo olevat luontaiset kosteikot voidaan laskea mukaan edellä mainittuun 0,5 prosentin vähimmäisalaan. Kosteikon kokonaisalaan lasketaan vesi- ja tulva-alueiden lisäksi penkereet ja hoidon kannalta tarpeellinen reuna-alue.

Kosteikkohankkeesi pinta-ala voi olla vähimmäispinta-alaa pienempi, jos kyseessä on:

- paikallinen voimakas maatalouden kuormitus
- suojavyöhykeyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- luonnon monimuotoisuus- tai kosteikkoyleissuunnitelmaan sisältyvä kohde
- kohde, jonka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus arvioi edistävän tehokkaasti maatalouden vesiensuojelua tai monimuotoisuutta
- uoman luonnontilan parantaminen.

Monimuotoisuutta edistävän kosteikon pinta-ala voi olla tarkoitettua pinta-alaa pienempi, jos kosteikon perustamisella monipuolistat merkittävästi maatalousympäristöjä alueella, jolla ei ole kosteita elinympäristöjä.

Edistät kosteikkoon liittyvien, pelloksi jätettävien reuna-alueiden ja tulva-alueiden vesiensuojelua ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeitä ja monivuotisia ympäristönurmia koskevilla toimenpiteillä. Hankkeen toteutusalaan rajautuvat suojavyöhykkeet ja monivuotiset ympäristönurmet -toimenpiteen alat voidaan ottaa huomioon kosteikon vähimmäisalaa tarkasteltaessa.

Korvattavat kustannukset ja tulonmenetykset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos olet perustellut toteuttamistoimenpiteen hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannal-

ta. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassasi.

Voit saada korvausta hankkeen kustannuksista, jos ne ovat itse maksamiasi, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Talkootyö, josta ei ole maksettu rahallista korvausta, on hyväksyttävä kustannus.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista (VNa 238/2015 Ei-tuotannollisten investointien korvauksesta, Liite 1), esitä korvauksen maksamiseksi selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Tällaisen toimenpiteen tulee olla myös toteutettu kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen tapauskohtaisesti.

Kosteikkohankkeen hyväksyttävät kustannukset

Sinulle voidaan myöntää korvausta kosteikon perustamisesta edellä tarkoitettujen kustannusten lisäksi tarpeellisista kohtuullisista kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- pintamaan ja kasvillisuuden poistosta kosteikkoalueella
- poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta
- patojen, pohjakynnysten, penkereiden ja muiden välttämättömien rakentei-

den rakentamisesta

- kosteikon pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilusta
- kosteikon reuna-alueiden ja tulvatasanteiden kylvämisestä sekä kasvillisuuden istuttamisesta.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- hakijan suorittaman kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Pidä tehtävistä toimista hoitopäiväkirjaa. Investointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säilyttäminen. Investoinnin on oltava tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri tavoin. Kun olet toteuttanut investoinnin, sinulla on velvollisuus tehdä kohteen hoidosta viisivuotinen ympäristösopimus.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidun- ten alkuraivaus ja aitaaminen

Toimenpiteessä **kunnostat kunnostuskel-
poisia perinnebiotooppeja ja luonnonlai-
tumia**. Alueilla on monipuolisen kasvillisuu-
den ja eläimistön elinympäristöjä, pitkäaikai-
seen maankäyttöön liittyvää maaseudun kult-
tuuriperintöä tai maisemallisia arvoja. Inves-
tointia tarvitaan kohteilla, joilla ylläpitävän
hoidon onnistuminen edellyttää kunnostus-
toimenpiteitä ennen hoidon aloittamista.

Toimenpiteellä varmistetaan myös maata-
lousluonnon monimuotoisuuden hoito -ympä-
ristösopimuksen tehneiden sopimusalueiden
ylläpito. Toimenpide mahdollistaa sopimus-
kauden aikana petoaidan rakentamisen lai-
duntamalla hoidettaviin kohteisiin, joilla koh-
teen hoidon tavoitteiden toteuttaminen ei
muuten ole mahdollista ja vaihtoehtona on
sopimuksesta luopuminen.

Investointikorvauksen saamisen edellytykse-
nä on, että teet investoinnin toteuttamisen
jälkeen kohteen hoidosta viisivuotisen eri-
tyistukisopimuksen maatalousluonnon moni-
muotoisuuden ja maiseman hoidosta. Inves-
tointikorvausta alkuraivaukseen ja aitaami-
seen voidaan myöntää kerran ennen maata-
lousluonnon monimuotoisuuden hoito -sopi-
muksen tekemistä kohteelle.

Korvauksen myöntäminen perinnebio- tooppien ja luonnonlaidunten alkurai- vauksesta ja aitaamisesta

Kunnostettavilla kohteilla on oltava moni-
puolisen kasvillisuuden ja eläimistön elinym-
päristöjä, pitkäaikaiseen maankäyttöön liitty-
vää maaseudun kulttuuriperintöä tai maise-
mallisia arvoja. Kunnostuksen jälkeen aluet-
ta on voitava laiduntaa. Korvausta ei myön-
netä peltomaalla olevien kohteiden kunnosta-
misesta.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kunnostustoimenpiteet

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten al-
kuraivaukseen voi kuulua:

- pensaikon ja puuston raivaus
- raivausjätteen ja laidunnusta haittaa-
van vieraslajikasvillisuuden poistami-
nen
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien
ja rakenteiden säilyttäminen ja kunnos-
taminen
- alueen aitaaminen.

Kunnostettavaa aluetta ei saa muokata, lan-
noittaa tai käsitellä torjunta-aineilla. ELY-
keskus voi tapauskohtaisesti hyväksyä vieras-
lajien kemiallisen torjunnan rajoitetusti piste-
torjuntana. Voit erottaa laidunnettavan pe-
rinnebiotoopin aidalla muista laidunnurmista.
Et saa ojittaa tai metsittää aluetta. Pidä toi-
menpiteistä hoitopäiväkirjaa tai tee vastaa-
vat merkinnät lohkomuistiinpanoihin, joihin
sinun tulee merkitä myös työtunnit. Inves-
tointia koskee viiden vuoden pysyvyyden säi-
lyttäminen. Investoinnin on oltava tukipää-
töksen mukaisessa toiminnassa viiden vuoden
ajan investointipäätöksestä. Kohdetta ei saa
tänä aikana pysyvästi tai merkittävässä mää-
rin käyttää muuhun ennen kuin viisi vuotta
on kulunut. ELY-keskuksella on velvollisuus
seurata tuettujen investointien pysyvyyttä eri
tavoin.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta aiheu- tavat kustannukset

Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta
aiheutuva kustannus voidaan korvata,
jos perustelet toteuttamistoimenpiteen hank-
keen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.
Investoinnin tulee tähdätä laidunnuksen mah-

dollistamiseen. Hankkeen kokonaiskustannuksiin voit sisällyttää kohtuulliset suunnittelukustannukset. Jos saat alueen käytöstä taloudellista hyötyä sadonkorjuun tai muun hyötykäytön kautta, lukuun ottamatta metsätaloudesta saatavaa hyötyä, ota tämä hyöty huomioon vähentävänä tekijänä kustannuslaskelmassa.

Korvattavien kustannusten tulee olla korvauksen hakijan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia. Korvattava kustannus on lopullinen, jos et ole saanut etkä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat tukikelpoisia.

Jos poikkeat säädetyistä maksimikustannuksista, sinun on esitettävä selvitys siitä, että kustannus perustuu toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon. Toimenpiteen tulee olla myös toteutettu korvauksen myöntämistä koskevassa päätöksessä edellytetyin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ottaen huomioon työn laatu ja asianmukaisuus toimenpiteen tavoitteiden näkökulmasta. ELY-keskus hyväksyy maksimikustannuksista poikkeamisen.

Ei-tuotannollisen investointiin liitetävän suunnitelman sisältö

Korvausta voidaan myöntää sellaisesta kosteikkohankkeesta ja perinnebiotooppien sekä luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta, josta olet laatinut suunnitelman.

Suunnitelmaan on sisällyttävä:

1. hankkeen yleiskuvaus sisältäen kuvauksen alueen luontoarvoista/ympäristöongelmista ja investoinnin tavoitteet niiden osalta

2. hankkeen pinta-ala
3. hankkeen yksilöity toteutustapa ja -aika
4. hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja mahdolliset sopimusjärjestelyt
5. hankkeen kustannusarvio kustannuserittelyineen ja rahoitussuunnitelma
6. hankkeen sijaintikartta
7. hanke-alueen kartta
8. selvitys alueen omistussuhteista ja maanomistajien luvat sekä muut mahdolliset hankkeen edellyttämät luvat
9. hankkeen toteuttamista varten vaadittavat viranomaisluvut
10. yleispiirteinen selvitys perustamisen jälkeisistä hoitotoimenpiteistä.

Kosteikon perustamista koskevaan suunnitelmaan tulee lisäksi sisältyä selvitys:

1. peltojen osuudesta valuma-alueesta
2. kosteikon pinta-alan suhteesta yläpuolisen valuma-alueen pinta-alaan
3. kosteikon perustamistoimenpiteistä
4. kosteikkoalueen vesien johtamisesta ja patoamisesta
5. kosteikkoalueen penkereistä, syvänteistä, niemekkeistä, saarekkeista ja kasvilisuusvyöhykkeistä
6. lietteen tyhjentämisestä kosteikosta
7. mahdollisesta fosforin saostukseen käytettävästä aineesta ja menetelmästä
8. kosteikon mitoituksesta
9. hankkeen vaikutuksista kosteikkoalueen ulkopuolella viljeltävien pelto-

jen kuivatustilanteeseen tai muuhun maankäyttöön.

Korvausta voidaan myöntää perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta tarkoitettuihin kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- puiden ja pensaiden raivauksesta
- raivausjätteen ja vieraslajikasvillisuuden poistamisesta
- aitaamisesta
- karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden kunnostamisesta, ei kuitenkaan latojen kunnostamiseen
- lohkokohtaisten muistiinpanojen tekemisestä
- suunnittelukustannuksista.

Korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka johtuvat:

- hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
- arvonlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
- kustannuksista, jotka ovat syntyneet ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia
- koneiden tai laitteiden hankinnasta
- itse suorittamasi kuljetuksen kustannuksista
- investoinnin toteuttamiseen vaadittavan viranomaisen luvan myöntämisestä.

Niistä toimenpiteistä, joista jo maksetaan muuta Euroopan unionin tai kansallisen tuki-

järjestelmän tukea, ei voida myöntää ei-tuotannollisten investointien korvausta.

Korvauksen enimmäismäärä

Ei-tuotannollisten investointien korvausta maksetaan hyväksytyjen toteutuneiden kustannusten mukaan hehtaaria kohden enintään:

Kosteikon perustaminen ja uoman luonnontilan parantaminen	11 669 €/ha
Jos perustettava kosteikko tai uoma, jonka luonnontilaa parannetaan, on kooltaan 0,3–0,5 hehtaaria, korvausta maksetaan enintään 3225 euroa kohteelta.	
Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen	
➤ enintään 3 ha:n kohteet	1 862 €/ha
➤ yli 3 ha:n, mutta enintään 10 ha:n kohteet	1 108 €/ha
➤ yli 10 ha:n kohteet	754 €/ha

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁷

Korvauksen maksaminen kertakorvausmenettelynä

Mikäli ei-tuotannollisen investoinnin kustannuslaskelman mukainen kustannusarvio on enintään 100 000 €, sinulla on mahdollisuus hakea korvausta kertakorvausmenettelynä. ELY-keskus voi hakemuksesta päättää, että korvaus hankkeeseen myönnetään kertakorvauksena. Edellytyksenä on, että hanke on luonteeltaan kertakorvaukseen soveltuva eikä hanketta toteuteta julkisena hankintana. Kertakorvausta haettaessa sinun on toimitettava korvauksen suuruuden määrittelyä varten yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen sekä arvio ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista. Kertakorvaus maksetaan kerralla hankkeen valmistuttua. Hankkeen pitää vastata suunnitelmaa ja päätöstä toteutettujen toimenpiteiden ja pinta-alojen osal-

³⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/ei-tuotannollisten-investointien-korvaus-tilukko.pdf>

ta. Jos hanke ei ole päätöksen mukainen, korvaus voidaan jättää maksamatta.

Korvauksen maksaminen kuittiperusteisella menettelyllä

Korvaus maksetaan erissä toteutuneiden kulujen mukaisesti erillisen maksuhakemuksen perusteella. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvattavan kustannuksen perusteena oleva toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva kustannus on maksettu.

Ennen korvauksen viimeisen erän hakemista kaikkien investoinnista aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuina.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että sinulla on korvattavista kustannuksista yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai, jos maksu ei perustu laskuun, yksilöity kuitti. Maksuasiakirjoistasi tulee käydä yksityiskohdaisesti ilmi millaisesta hankinnasta on kyse. Korvausta ei makseta ennen kuin olet kirjannut menon kirjanpitoon tai muistiinpanoihin, jos et ole kirjanpitovelvollinen.

Luonnonhaittakorvaus

HUOMIOITAVAA:

- Kotieläinkorotuksen eläinmäärät laske-
taan ajalta 1.1.2017 – 31.12.2017.
- Uusi liite eläinmääräilmoitukseen: tie-
dot hevosista ja poneista (käytössä jo
vuoden 2016 eläinmäärien ilmoittami-
sessa).
- Muista ilmoittaa eläinmääräilmoituk-
sessa myös yhteisömuotoisen yrityksesi
eläinmäärätiedot.
- Viimeinen viherlannoitusnurmen kor-
vausvuosi, jos sitä on lohkolle ilmoi-
tettu jo vuosina 2015 ja 2016 (= nel-
jännestä vuodesta samalla lohkolla ei
makseta).
- Peru luonnonhaittakorvaus ja kotie-
läinkorotus lohkolta, joka poistuu maa-
talouskäytöstä ennen 31.12.2017.
- Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poik-
keuksellisesta olosuhteesta kuntaan ai-
na kirjallisesti.

Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on tur-
vata maataloustuotannon jatkuminen pohjoi-
sesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista
ilmasto-oloista huolimatta ja estää maata-
lousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksa-
malla korvausta epäsuotuisen alueen ja vuo-
ristoalueen viljelijöille.

Luonnonhaittakorvaus mahdollistaa maaseu-
tumiseman avoimena ja hoidettuna pitä-
misen, edistää kestäviä viljelyjärjestelmiä ja
maatalousluonnon monimuotoisuutta pysy-
villä nurmilla. Lisäksi toimenpide vaikuttaa

tilalukumäärän hallittuun kehittymiseen sekä
taloudellisesti elinvoimaisten maatilayksiköi-
den säilyttämiseen ja tätä kautta maaseudun
työllisyyden ylläpitämiseen ja maaseutualuei-
den taloudellisen kehityksen edistämiseen.

Luonnonhaittakorvaus jakautuu kahteen
erikseen maksettavaan korvaukseen: 1.osara-
hoitteinen osuus, jossa mukana kansallinen
lisäosa ja 2. kansallinen kotieläintilan koro-
tus. Kaikki tilat voivat hakea osarahoitteista
tukea. Kotieläinkorotusta voivat hakea vain
kotieläintilat.

Korvaustasot

Tukialue	€/ha 1. Osarah. + Kans.osuus	€/ha 2. Korotus	Yhteensä €/ha Kasvitila/ Kotieläintila
AB-alue	217	60	217 / 277
C-alue	242	60	242 / 302

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁸

Pienin maksettava korvaus on 100 euroa tu-
kityyppiä kohti.

1. Luonnonhaittakorvauksen yleiset ehdot

Hakijan edellytykset

Sinun tulee olla aktiiviviljelijä ja vähintään
18-vuotias. Voit olla myös alle 18-vuotias, jos
puolisosi täyttää ikävaatimuksen tai harjoitat
tuotantoa yhdessä ikävaatimuksen täyttävän
perheenjäsenesi kanssa.

Sinun tulee noudattaa täydentäviä ehtoja

³⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonhaittakorvaus-korvaustasot.png>

(katso Täydentävien ehtojen opas) ja pitää maatalousmaa avoimena (eli laitumena tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa). Lue myös muut hakijaan ja maatalaan kohdistuvat yleiset tukikelpoisuusedellytykset Tuenhakijan perusoppaan luvusta 3³⁹.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläin korotus ovat yksivuotisia vuosittain haettavia korvauksia. Korvaukset maksetaan hallinnassasi olevien korvauskelpoisten lohkojen pintaalojen perusteella. Korvauskelpoisten lohkojen tulee olla hallinnassasi viimeistään 15.6. . Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisuus jakautuu kahteen erilliseen kelpoisuuteen: korvauskelpoisuus ja LHK-kelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Tuenhakijan perusoppaan luvussa 7⁴⁰.

Vähimmäisala korvauksen maksamiseksi on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja (korvauskelpoisuudeltaan Kyllä ja Vain LHK). Saaristoalueella korvauskelpoisia lohkoja tulee olla vähintään 3 hehtaaria. Saaristoalueet on määritelty valtioneuvoston asetuksessa 5/2015⁴¹. Pienin kasvulohko, jolle korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Vähimmäisalaan voidaan kuitenkin lukea 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat korvauskelpoiset lohkot.

Vain LHK-korvauskelpoisuus-merkinnän ovat saaneet pysyväksi laitumeksi, luonnonniityksi tai hakamaaksi vuonna 2014 ilmoitetut alat: Pysyvä kuivaheinä, säilörehu- ja tuorerehu, Pysyvä laidunnurmi, Luonnonlaidun ja –niity, Hakamaa avoin ja Erityistukisopimusala pysyvä laidun.

Ilmoita kirjallisesti kuntaan ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta, jol-

la on vaikutusta korvauksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvausensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

Kesantorajoite

Voit ilmoittaa kesantoja, luonnonhoitopeltomurmia ja suojavyöhykkeitä, joista on tehty ympäristösitoumus v. 2015, yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta. Peltoalaan ei lueta mukaan luonnonlaitumia ja –niittyjä. Lopulla alalla sinun on ilmoitettava viljelykasveja, jotta korvaus voidaan maksaa koko tilasi korvauskelpoiselle alalle. Esimerkiksi viherlannoitusnurmi ja ympäristökorvauksen monimuotoisuuspellot luetaan rajoitetta määritettäessä korvaukseen oikeuttavaksi ja viljellyksi peltoalaksi, kun taas tilapäisesti viljelemätöntä alaa ja kasvimaata ei tällaiseksi lueta.

Voit laskea kesannon, luonnonhoitopellon ja suojavyöhykkeen (tehty ympäristösitoumus v. 2015 alkaen) korvaukseen oikeuttavan enimmäisalan viljeltyjen korvaukseen oikeuttavien kasvien yhteisalasta. Jaa yhteisala 3:lla ja pyöristä saatu ala alaspäin täyteen aariin.

Esimerkki 1

Tilalla on 100 ha korvauskelpoisia lohkoja.

³⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/359/article-27683>

⁴⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/175/article-3285>

⁴¹<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005>

Tila ilmoittaa alasta 10 ha tilapäisesti viljelemättömänä, yhteensä 25 hehtaaria kesantoja, 10 hehtaaria LHP-nurmea, 20 hehtaaria suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 25 hehtaaria kauraa ja 10 ha kasvimaata.

Muita kuin kesantorajoitteeseen laskettavia korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja on peltoalalla yhteensä 25 hehtaaria (=kaura). Suurin sallittu kesantojen määrä on täten $25 \text{ ha} / 3 = 8,33 \text{ ha}$. Maksuala saadaan kertomalla muiden viljelykasvien ala $25 \text{ ha} * 4/3 = 33,33 \text{ ha}$.

Korvausta maksetaan kesannon, LHP-nurmen ja suojavyöhykkeen alalle 8,33 hehtaarille ja kauran 25 hehtaarille, joka on yhteensä yllä mainittu 33,33 ha. Korvausta ei makseta tilapäisesti viljelemättömälle alalle eikä kasvimaalle.

Esimerkki 2

Tilalla on 20 ha suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 3 ha tilapäisesti viljelemättömää alaa.

Koska korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja ei ole, ei laskennassa synny korvattavaa alaa kesantorajoitteen kasveille. Korvausta ei siis makseta lainkaan (ei suojavyöhykkeelle eikä tilapäisesti viljelemättömälle alalle).

Viherlannoitusnurmen rajoite tulee vuonna 2018

Huomaa, että voit ilmoittaa saman lohkon viherlannoitusnurmeksi vain kolmena peräkkäisenä vuonna (laskemisjakso alkoi vuonna 2015). Tällöin viherlannoitusnurmeksi vuosina 2015 ja 2016 ilmoitettu sama lohko saa korvauksen vielä vain tukivuodelta 2017.

Korvauksen maksun perusteet

Korvaus maksetaan tilasi kaikille korvauskelpoisille lohkoille. Korvaus maksetaan myös

edellisten ohjelmakausien mukaisille maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusaloille, jotka koskevat suojavyöhykenurmia sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraaville aloille: kasvimaat, metsäpuiden taimiaineiston tuottamisen alat, puuvartisten energiakasvien alat, muun kuin perustukeen oikeuttavan hampun alat. Korvausta ei myöskään makseta tilapäisesti viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, 20-vuotisten erityistukisopimusten lohkoille eikä edellisten ohjelmakausien ympäristötukisopimusaloille, jotka koskevat kosteikkoja.

Talvituhon kärsineille lohkoille korvaus voidaan maksaa, jos lohkoa on hoidettu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti ja pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos satoa ei tuhojen vuoksi alalla ole mahdollista tuottaa, korvausta ei makseta, ellei alaa kylvetä keväällä uudelleen.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläin korotus on peruttava lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2017. Perumista ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lohko poistuu maatalouskäytöstä ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen syyn takia (esimerkiksi pakolunastus tai tilusjärjestely) tai kun se siirtyy toisen hallintaan kesken tukivuoden.

Korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Maksettava hehtaariohtainen korvaus alenee tilasi luonnonhaittakorvauksen maksualan kasvaessa. Maksualaan luetaan vain lohkot, joille korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan alennettuna alla mainittujen portaiden ylittävien hehtaarien osalta (ei tilan koko alalta). Sama alennus tehdään myös kotieläin-

rotuksen maksualaan.

Taulukko 2: korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävältä peltosalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävältä peltosalasta	80 %

Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴²

Esimerkki

Tila sijaitsee C-tukialueella ja tilalla on 180 hehtaaria korvauskelpoista alaa, mutta ei eläimiä. Kaikki 180 hehtaaria on todettu olevan korvauskelpoista, jolle maksetaan myös korvausta. Täyden korvauksen tila saa 150 hehtaariin: $150 \text{ ha} \times 242 \text{ e/ha} = 36\,300 \text{ e}$. Lopulle 30 hehtaariin korvaus maksetaan alennettuna eli 90 % täydestä tukitasosta: $30 \text{ ha} \times (242 \text{ e/ha} \times 90 \%) = 6\,534 \text{ e}$.

2. Luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotus

Hae luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotusta erikseen päätukihaussa. Kotieläin korotus myönnetään, jos tilasi eläintiheysraja 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltotehtaa-ria kohti täyttyy. Peltopinta-alaa ei oteta mukaan *Vain LHK-korvauskelpoisuus*-merkinnällä olevia pellon ulkopuolisia lohkoja.

Korvauksen saamiseksi riittää, että eläimiä on vuosikeskiarvona riittävästi. Eläinmäärä ja peltopinta-ala määräytyvät hakuvuodelta.

Eläinmäärän laskenta

Eläinmäärä lasketaan eläinrekisteritietojen perusteella nautojen, lampaiden, vuohien ja sikojen osalta sekä kirjanpidon perusteella hevosten ja siipikarjan osalta. Hevosten ilmoi-

tettu eläinmäärä tarkistetaan myös hallinnollisesti hevosrekisteristä.

Sinun on oltava rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja pidettävä eläinrekisterien tiedot ajan tasalla. Sinun on myös pidettävä kirjanpitoa siipikarjan ja hevosten määristä tilalla, koska niiden kuukausittainen eläinmäärä on ilmoitettava erikseen kuntaan eläinmääräilmoituksella kalenterivuoden 2017 jälkeen.

Huom. Ilmoita hevosten tai siipikarjan eläinmäärät vain, jos haluat käyttää niiden määrää eläintiheyslaskennassa. Sinun ei tarvitse tehdä eläinmääräilmoitusta, jos sinulla on vain rekisterieläimiä etkä käytä eläintiheyslaskennassa yhteisömuotoisen yrityksen eläimiä.

Muista ilmoittaa myös yhteisömuotoisen yrityksesi eläinmäärät. Yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta), joka ei itse hae kotieläin korotusta, eläinmäärä voidaan laskea mukaan kotieläin korotuksesi eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut 30.4.2017 perheyrittäjäsi jäsenten hallinnassa. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea kuitenkin vain yhden kotieläin korotusta hakeneen tilan hyväksi. Liitä tukihakemuksen tai eläinmääräilmoituslomakkeen (461) mukaan kaupparekisteriote määräysvallan toteamiseksi.

Hallinto laskee keskitetysti tilasi eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja kuntaan toimitetun eläinmääräilmoituksen avulla keväällä 2017. Jos tilasi eläintiheys (0,35 ey/ha) ei täyty, korotusta ei myönnetä.

Eläinmäärä eläinrekisteristä

Nautojen eläinyksikkömäärä on hakijan hal-

⁴²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/luonnonhaittakorvaus-taulukko-2.png>

linnassa nautarekisterissä vuoden 2017 nautojen keskimääräinen eläinryhmittäinen eläinmäärä kerrottuna eläinryhmän eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2017–31.12.2017.

Sikojen eläinyksikkömäärä on sikarekisteriin merkittyjen vuoden 2017 sikojen eläinryhmittäinen keskimäärä kerrottuna eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2017–31.12.2017. Ajanjaksolla on 12 kuukautta. Kahta pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana käytetään 10. Porsaiden (0-3 kk) määrästä lasketaan mukaan 2/3.

Lampaiden ja vuohien määrä on lammas- ja vuohirekisteriin merkittyjen vuoden 2017 lampaiden ja vuohien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2017–31.12.2017.

Eläinmäärä kirjanpidosta

Siipikarjan määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2017 siipikarjan eläinryhmittäinen määrä. Ilmoita yhden päivän suurin broilerimäärä joka kuukaudelta eli valitse 1.–5. päivän väliltä se päivä, jolloin eläinmäärä on ollut suurin. Ilmoita muun siipikarjan määrä kuukauden 1. päivän tilanteen mukaisena. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden ilmoitetun päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2017–31.12.2017. Neljä pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana on 8. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään

vuoden 2021 loppuun asti.

Hevosten ja ponien määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2017 hevosten ja ponien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2017–31.12.2017. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2021 loppuun asti.

Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2017 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. Ilmoita hevosista ja poneista vapaamuotoisella liitteellä eläinmääräilmoituksen yhteydessä lisäksi hevosen/ponin nimi, UELN- tai rekisterinumero sekä tieto kenen hallinnassa eläin on ollut. Lomake 461 löytyy sivustolta www.mavi.fi⁴³ (<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonhaittakorvaus.aspx>⁴⁴). Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta, mutta liitteen toimittaminen ei aiheuta myöhästymistä.

Eläinyksikkökertoimet

Eläinryhmä	Kerroin
sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
sonnit, härät, lehmät, muut naudat 6 kk – 2 v	0,6
sonnit, härät, lehmät, muut naudat alle 6 kk	0,4
emakot väh. 8 kk	0,5
karjut väh. 8 kk, muut siat 3–8 kk, vieroitettut porsaas 0–3 kk (2/3)	0,3
uuhet ja päässit sekä kutut ja pukeut yli 12 kk	0,2
karitsat ja kilit 2–12 kk	0,06
munivat kanat väh. 16 vk	0,014
broilerit	0,007
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
emolinnut: broileri väh. 18 vk	0,02
emolinnut: kalkkuna väh. 29 vk	0,05
emolinnut: hanhet väh. 30 vk	0,03
emolinnut: sorsat, fasaanit väh. 26 vk	0,03
emolinnut: ankat väh. 25 vk	0,03
hevoset ja ponit yli 6 kk	1

Päätukihaun tuet 2017⁴⁵

⁴³<http://www.mavi.fi>

⁴⁴<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonhaittakorvaus.aspx>

⁴⁵https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-admin/edit.php?post_type=mm_article&page=editions&subpage=edit&id=344

⁴⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/eläinyksikkökertoimet-2.png>

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁶

Esimerkki

Sikatilalla on ollut kalenterivuonna lihasikoja seuraavat määrät sikarekisteritietojen perusteella: huhtikuussa 200, toukokuussa 300, kesäkuussa 350, heinäkuussa 300, elokuussa 200, syyskuussa 200, lokakuussa 150 ja marraskuussa 200. Tilalla on peltoa 20 hehtaaria.

Eläintiheyden laskemiseen ei oteta mukaan 2 pienintä kuukautta eli tässä tapauksessa kaksi kuukautta, jolloin sikoja ei ole ollut lainkaan. Yhteensä eläimiä kertyy 10 kuukaudesta 1900 kpl ja keskimääräinen eläinmäärä ajanjaksolla on $1900/10 = 190$ kpl. Eläinyksiköt ovat $190 \text{ kpl} \times 0,3 \text{ ey/kpl} = 57 \text{ ey}$. Eläintiheys on $57 \text{ ey}/20 \text{ ha} = 2,85 \text{ ey/ha}$.

Tilan eläintiheys täyttyy ja kotieläinchorotus voidaan myöntää.

Hevoset

Hevosten tulee olla hakijan hallinnassa. Jos hakijana on maatalousyhtymä, niin sitten maatalousyhtymän hallinnassa. Osaomisteisia hevosia ei huomioida, ainoastaan kokonaan hakijan hallinnassa olevat. Valtakirjoja tai keskinäisiä sopimuksia ei hyväksytä. Dokumentteja ei tarvita tukihauksessa, mutta ne tulee esittää tilalla tarpeen mukaan. Hallinnansiirto tulee olla merkittynä rekisteriin.

Hallintaoikeuden siirto Hippoksen rekisterissä on mahdollista tehdä joko kasvattaja-, kilpailu- tai omistajarekisteriin. Riippumatta siitä, mihin rekisteriin hallintaoikeuden siirto on tehty, hevosen haltija on oikeutettu hakea hevosta tukea tai laskemaan hevosen mukaan eläintiheyteensä, ei hevosen omistaja. Eli kun hallintaoikeus on annettu kilpailurekisterissä toiselle, hevonen ei enää ole omistajan hallinnassa eikä omistaja voi laskea sitä hevosmääräänsä mukaan eläintiheyteen. Poisvuokratut ja hoitohevoset eivät

myöskään kuulu eläinmäärään mukaan.

Eläintiheyden laskennassa hevosten eläinmäärään voidaan laskea mukaan vain kokonaan hakijan (= hakija itse, hakijan puoliso ja hakijan alaikäinen lapsi) hallinnassa hevosrekisterissä olevat yli 6 kk ikäiset hevoset ja ponit, jotka on tunnistettu. Tunnistettulla hevosella tai ponilla on oltava UELN-tai rekisterinumero, joka käy ilmi hevospassista (aikaisemmin rekisteritodistus). Eläintiheyden laskennassa ei huomioida hevosta, joka ei ole kokonaan hakijan hallinnassa, jota ei ole tunnistettu tai jota ei ole rekisteröity Hippoksen, Eestin raskaat vetohevoset ry:n tai Suomen Irlannincobyhdistyksen hevosrekisteriin. **Hevosten tunnistamiseksi liitä eläinmääräilmoitukseesi vapaamuotoinen liite, jossa on hevosen/ponin nimi, UELN-tai rekisterinumero sekä tieto kenen hallinnassa eläin on ollut. Puutteellisesti rekisteröidyt eläimet hylätään eläintiheyslaskennasta.**

Tuotannon tai tilarakenteen muutokset

Ilmoita kirjallisesti kuntaan poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta kotieläinchorotuksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Kotieläinchorotus voidaan myöntää jatkavalle tilalle, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnansiirto on tehty 31.8.2017 mennessä ja entinen haltija on hakenut kotieläinchorotusta. Tilan entisen haltijan eläinmäärä otetaan huomioon jatkavan haltijan eläinmäärän laskennassa, jos näin on viljelijöiden kesken sovittu. Jos jatkava haltija ei halua, että eläinmäärä lasketaan myös entiseltä haltijalta, jatkavan haltijan on siitä ilmoitettava kuntaan.

Laskentapäivään ajoittuva tuotantotauko vaikuttaa eläinmäärien laskennassa keski-

määräistä eläinmäärää vähentävästi (=kyseisen/kyseisten kuukausien eläinmäärä on nolla). Tuotantotauon ajoittumisella tai pituudella ei ole muita rajoituksia.

Eläinsuojelurikoksen ja -rikkomuksen vaikutus

Kotieläinkorotuksen maksaminen keskeyttää sen eläinlajin osalta, kun eläinsuojelurikosta tai eläinsuojelurikkomusta koskevassa asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Kotieläinkorotusta ei myönnetä sen eläinlajin osalta, josta tuenhakija on tuomittu eläinsuojelurikoksesta ja määrätty eläintenpitokieltoon. Kyseistä eläinlajia ei huomioida eläintiheyden laskennassa kyseisenä vuonna.

Kotieläinkorotusta ei myöskään myönnetä sen eläinlajin osalta, jolle tuenhakijalle on määrätty eläintenpitokielto. Korotusta ei myönnetä eläintenpitokieltoajalta eikä teko vuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta eikä kyseistä eläinlajia huomioida eläintiheyden laskennassa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

HUOMIOITAVAA:

- Muista hakea luomukorvauksen maksamista tukihakemuksella vuosittain
- Uuden sitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontaan jo 2.5.2017. Jos haluat vuodelle 2017 lisätä uuden eläinlajin sitoumukseen, ilmoittaudu valvontaan ko. eläinlajin osalta luomuvalvontaan em. aikataulussa.
- Luomusitoumusta ja lisäalojen liittämistä sitoumukseen haetaan paperilomakkeella 215.
- Kiinnitä huomiota lohkojen luomun siirtymävaiheen ilmoittamiseen. Lue lisää alta kohdasta luomun vaiheen ilmoittaminen.
- Ilmoita sitoumukselle kuuluvat ruokohelpikasvustot koodilla Ruokohelpi (kuivike/rehu), jos kasvustoa ei käytetä energiantuotantoon. Tällöin alalle maksetaan luomukorvaus.
- Muista, että siirrettäessä sitoumus esimerkiksi sukupolvenvaihdoksissa, täyttyy sitoumuksen vastaanottajan täyttää koulutusvaatimus ennen sitoumuksen siirtämistä.

Uudet luomusitoumukset, lisäalojen liittäminen vuonna 2017 ja tilatyypin vaihtaminen

Uuden luomusitoumusta hakevan tilan on hakeuduttava luonnonmukaisen tuotannon

valvontajärjestelmään viimeistään **2.5.2017**, jotta sitoumus voidaan hyväksyä.

Voit vaihtaa sitoumuksesi tilatyyppejä tai muuttaa eläinlajeja lomakkeella 215. Uuden eläinlajin osalta on hakeuduttava luomuvalvontaan viimeistään 2.5.2017, jotta sitoumustyyppin vaihto voidaan hyväksyä. Kasvitilaksi muutettaessa ilmoitetaan asiasta samalla lomakkeella.

Voit antaa luomusitoumuksen tai hakea lisäalojen liittämistä aiemmin antamaasi sitoumukseen paperilomakkeella 215. Palauta lomake ELY-keskukseen viimeistään 15.6.2017.

Aiempaan sitoumukseen voit tänä vuonna liittää enintään 5 ha sellaista korvauskelpoista tai korvauskelpoiseksi vuonna 2017 hyväksyttävää alaa, joka ei ole ollut luomusitoumuksella vuonna 2016. Jos alaa on yli 5 ha, voit antaa uuden viisivuotisen luomusitoumuksen. Viime vuonna jonkun viljelijän luomusitoumuksella olleita lohkoja voi liittää rajoituksetta.

Korvauskelpoiseksi vuonna 2017 hyväksyttävistä aloista voit lukea lisää Tuenhakijan perusoppaan luvusta Peruslohkojen korvauskelpoisuus.

Yleistä luomusitoumuksesta

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus on korvausta luonnonmukaisen tuotantotavan noudattamisesta aiheutuvista kuluista ja tulonmenetyksistä. Luomutuotanto edistää turvallisten orgaanisten lannoitusaineiden kierrätystä ja lisää kasvi- ja eläinlajien monimuotoisuutta sekä eläinten lajimukaisempaa hoi-

toa.

Luonnonmukaista tuotantoa tuetaan ohjelmakaudella 2014-2020 viisivuotisen luomusitoumuksen perusteella. Luomusitoumuksen antaminen ei edellytä ympäristösitoumusta. Ympäristösitoumuksen antaminen samanaikaisesti luomusitoumuksen kanssa on mahdollista tietyn rajoituksen.

Seuraavassa kerrotaan keskeisimpiä asioita luomusitoumuksesta. Tutustu ennen hakemista luomusitoumuksen ehtoihin, jotka löytyvät osoitteesta www.mavi.fi → Tuot ja palvelut → Viljelijä → Luonnonmukainen tuotanto⁴⁷.

Hakuedellytykset

Voit antaa luomusitoumuksen, jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän ja olet vähintään 18-vuotias. Sitoumus edellyttää lisäksi, että suoritat luomukurssin. Jos sinulla on kasviviljelytila, vaaditaan 5-päiväinen ja kotieläintiloilta 7-päiväinen kurssi luonnonmukaisen tuotannon perusteista. Tietoja kurssien järjestäjistä saat esimerkiksi alueesi ELY-keskuksesta tai alueesi neuvojilta.

Koulutusta ei vaadita, jos sinulla on ollut voimassa ohjelmakauden 2007–2013 erityis-tukisopimus luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja jatkat samalla tuotantosuunnalla. Kurssin voi myös korvata esim. oppilaitoksessa suoritetuilla opinnoilla luonnonmukaisesta tuotannosta ja/tai -kotieläintuotannosta

Sitoumustyypit

Toimenpide jakautuu kahteen sitoumustyyppiin, kasviviljelyn ja kotieläintilan sitoumukseen. Kotieläintilan sitoumus sisältää sekä pelto-tilan että kotieläintuotannon. Molemmissa pinta-alan vähimmäisvaatimus on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja tai joka vuosi vä-

hintään 1 hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista peltoa. Korvauskelpoisuudesta on kerrottu enemmän luvussa Peruslohkosten korvauskelpoisuus.

Kotieläintilalla on oltava peltoalavaatimuksen lisäksi vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä sitoumushehtaaria kohti sitoumusvuoden keskiarvona. Eläintiheyteen voidaan laskea naudat, siat, vuohet, lampaat ja siipikarja. Eläinten laskenta-aika on ensimmäisenä sitoumusvuonna 1.5.–31.12. ja myöhemmin vuosina kalenterivuosi.

Pääsääntöisesti sinun on liitettävä kaikki tilan lohkot luomusitoumukseen. Voit jättää sitoumuksen ulkopuolelle lohkot, joilla ns. myyntikasvien, viljely on vaikeaa lohkojen sijainnin tai ominaisuuksien vuoksi. Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävistä aloista kerrotaan tarkemmin sitoumusehdoissa.

Kasvinviljelytilalla on viljeltävä myyntikasveja, kuten viljoja tai öljykasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusajasta sitoumuskauden aikana. Luomuun siirtyvän ja sitoumuksen antavan tilan on viljeltävä myyntikasveja vasta 4. ja 5. sitoumusvuonna. Myyntikasvit ja niiden tuottamiseen liittyvät tarkemmat ehdot on kerrottu sitoumusehdoissa. Koko sitoumusajaksi voi olla nurmella vain, jos käytät sadon pääosin oman karjasi rehuksi tai kansasi säännöllistä yhteistyötä tekevien luonnonmukaisen kotieläintilan sitoumuksen antaneiden tilojen karjan rehuksi.

Tilan osasta annettava sitoumus vihannestuotannossa

Jos viljelet avomaan vihanneksia voit antaa sitoumuksen myös pelkästään niistä lohkoista, joilla sinulla on sitoumuskauden aikana viljelykierrossa avomaanvihanneksia. Viljelykierrossa voi olla kuitenkin muitakin kasveja.

⁴⁷<http://www.mavi.fi/fi/tuot-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonmukainen-tuotanto.aspx>

Sitoumuksen ulkopuolisia lohkoja voidaan viljellä tällöin tavanomaisesti. Tilallasi ei voi olla useita luonnonmukaista tuotantoa koskevia sitoumuksia. Myös tilan osan sitoumuksessa vähimmäisalavaatimus on 5 hehtaaria sitoumuslohkoja tai vähintään 1 ha puutarhakasveja jokaisena sitoumusvuonna.

Korvaustasot

Tila/kasvi	Korvaus euroa/hehtaari/vuosi
Kasvinviljelytila	160
Kotieläintila	294 (160 + 134)
*Avomaan vihannesten viljelyalalle	600

*korotettu korvaus maksetaan vain niille kasvulohkoille ja niinä sitoumusvuosina, joilla vihanneksia viljellään.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁸

Hakeudu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään

Jos haet uutta sitoumusta, sinun on hakeuduttava viimeistään 2.5. luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Sitoumushakemuksen (lomake 215) voi palauttaa 15.6. asti.

Valvontajärjestelmän mukainen ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti on oltava tehtynä viimeistään 15.6. ensimmäisenä sitoumusvuonna. Tilasi on kuuluttava valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta ja kaikkien tilan lohkojen on oltava luonnonmukaisessa viljelyssä viimeistään toisena sitoumusvuonna. Jos haet lisäksi kotieläintilan sitoumusta, sinun on kuuluttava valvontajärjestelmään sen eläinlajin osalta, jota sitoumus koskee.

Huom! Voit hakeutua valvontajärjestelmään jo ennen kun haet sitoumuksen ja se on myös suositeltavaa. Erityisesti kotieläintuotannon sitoumusta haettaessa, on hyvä saada tieto kotieläinrakennusten soveltuvuudesta luomutuotantoon hyvissä ajoin. Lisätietoja saat omasta ELY-keskuksesta.

Maksaminen ja rajoitukset

Luomukorvaus maksetaan niiltä sitoumuslohkolla olevilta kasvulohkoilta, jotka ilmoitat siirtymävaiheeseen tai luonnonmukaisesti viljellyiksi. Tutustu hakemusta tehdessäsi ohjeistukseen siirtymävaiheiden ilmoittamisesta. Ohjeet löytyvät alempana kohdasta Luomun vaiheen ilmoittaminen.

Luomusitoumukselle voit ilmoittaa vuosittain kesantoja ja luonnonhoitopeltonurmia yhteensä enintään 25 % sitoumusalasta, jos tilasi on luomutila. Jos ilmoitat kesantoja ja LHP-nurmea tätä enemmän, niistä maksetaan sille alalle, joka saadaan jaettaessa muiden luomukorvaukseen oikeuttavien lohkojesi ala kolmella. Esim. jos olet ilmoittanut kesantoa 50 % sitoumuslohkoista ja loppu on kauraa, voidaan kesannosta korvaus maksaa 16,67 %:lle.

Luomusitoumuksen tehneelle ei makseta ympäristösitoumuksen viherlannoitusnurmien korvausta (54 e/ha).

Energiantuotantotarkoitukseen kasvatettava ruokohelvestä ei makseta luomukorvausta. Rehuksi tai kuivikkeeksi viljeltävälle ruokohelvelle voidaan kuitenkin maksaa korvaus. Ilmoita tällaiset alat kasvikoodilla

⁴⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/taulukko-korvaustasot.png>

Ruokohelpi (rehu/kuivike). Energiantuotantoon käytettävät alat ilmoitetaan koodilla Ruokohelpi (energia)

Luomukorvausta ei makseta mm. tilapäisesti viljelemättömästä alasta, suojavyöhykkeistä tai kurki-, hanhi- ja joutsenpelloista. Sitoumusehdoissa kerrotaan tarkemmin alat, joille luomukorvausta ei makseta.

Luomusitoumus kotieläintuotannosta rajoittaa mahdollisuuksiasi valita saman eläinlajin toimenpiteitä eläinten hyvinvointikorvauksesta. Et voi myöskään valita ympäristökorvauksen toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehtoisista kasvinsuojelumenetelmistä.

Luomun vaiheen ilmoittaminen

Kiinnitä erityistä huomiota kasvulohkojen luonnonmukaisen tuotannon siirtymävaiheiden ilmoittamiseen. Täytä luomun siirtymävaihe kaikista tilan kasvulohkoista, riippumatta siitä, kuuluvatko ne luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen. Ilmoitus tarvitaan luomukorvauksen maksamiseen, luonnonmukaisen tuotannon tarkastusjärjestelmää varten ja viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseksi luonnonmukaisen tuotannon perusteella.

Luomutuotteena käyttö tai markkinointi:

Siirtymävaiheella tarkoitetaan aikaa, jolloin lohkoja viljellään luonnonmukaisen tuotannon vaatimuksin, mutta tuotteiden markkinointi luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavin merkinnöin ei ole vielä mahdollista.

Yksivuotisilla kasveilla siirtymävaiheen pituus on kaksi vuotta ennen kylvöä. Nurmikasveilla aika on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Muilla monivuotisilla kasveilla, kuten raparperi, mansikka ja omena siirtymäaika on kol-

me vuotta ennen sadonkorjuuta.

Siirtymävaihetuotteena käyttö tai markkinointi.

Kasvilajista riippumatta vaatimuksena on, että siirtymäaika on kestänyt vähintään 12 kulkautta ennen korjattavaa satoa. Huom! 1. vuoden siirtymävaiheessa olevan kasvulohkon tuotteita ei voi markkinoida siirtymävaiheen tuotteina.

Siirtymävaiheen laskeminen voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivämäärästä, jolloin hakemus valvontajärjestelmään liittymisestä on saapunut ELY-keskukselle.

Ilmoita kasvulohkon tilanne seuraavin numeroin:

- 1 = 1. vuoden siirtymävaiheessa
- 2 = 2. vuoden siirtymävaiheessa
- 3 = 3. vuoden siirtymävaiheessa
- 4 = Luonnonmukaisessa viljelyssä
- 5 = Viljelysuunnitelman mukaan luonnonmukaiseen viljelyyn siirrettävä, mutta toistaiseksi tavanomaisesti viljelty kasvulohko
- 9 = Pysyvästi tavanomaisessa viljelyssä

- **1. vuoden siirtymävaihevuosi** on se kalenterivuosi, jonka aikana kasvulohkon siirtyminen on aloitettu.
- **Koodia 3** voi käyttää vain kasvulohkoilla, joilla on kolmivuotista siirtymäaikaa vaativia kasveja.
- **Koodi 5** tarkoittaa sellaisia lohkoja, jotka viljelysuunnitelman mukaan siirretään luonnonmukaiseen viljelyyn vuonna 2017, tai myöhemmin, mutta jotka ovat tukivuonna 2016 tavanomaisesti viljeltyjä.

Esimerkki 1.

Olet hakenut tilalle vuonna 2017 luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta. Viljelysuunnitelman mukaan siirtymävaihe luonnonmukai-

seen viljelyyn kasvulohkolla aiotaan aloittaa vasta vuonna 2018. Kasvukaudella 2017 kasvulohkolla viljellään tavanomaisesti perunaa. Ilmoita tällöin koodi 5.

Esimerkki 2.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2015. Lohkon siirtyminen luomuviljelyyn on aloitettu toukokuussa 2015. Siirtymävaiheen pituus yksivuotisilla kasveilla on kaksi vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan kasvin kylvöä. Kylvät lohkolle kauraa toukokuussa 2017. Ilmoita vuonna 2017 koodi 4.

Esimerkki 3.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2015. Lohkolla on viljelty nurmea vuonna 2015 ja

2016 luomuehtojen mukaisesti. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla nurmikasveilla on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Ilmoita tällöin vuonna 2017 koodi 4.

Luomukorvaus ja viherryttämistuki

Luomutila on automaattisesti vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista. Tällöin sinun ei tarvitse noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia niillä lohkoilla, jotka kuuluvat luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Viherryttämistuen vaatimukset koskevat kuitenkin niitä lohkoja, joita viljelet tavanomaisesti. Lue lisää viherryttämistuen vaatimuksista Viherryttämistuen luvusta⁴⁹.

⁴⁹<http://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/344/article-26820>

Peltokasvipalkkio

Hae EU:n kokonaan rahoittamaa tuotantosidonnaista peltokasvipalkkiota vuoden 2017 päätukihaussa. Peltokasvipalkkio maksetaan koko maassa valkuaiskasveille, sadonkorjuuvuoden rukiille, sokerijuurikkaalle ja tärkkelysperunalle sekä AB-alueella avomaanvihanneksille. Jatkossa öljykasvit kuuluvat valkuaiskasveihin.

Hae peltokasvipalkkiota sähköisesti Vipupalvelussa⁵⁰ rastimalla kohta Peltokasvipalkkio. Ilmoita lisäksi tiedot perus- ja kasvulohkoista. Jos haet paperilla, rasti kohta 1C tukihakemuslomakkeelta 101B. Ilmoita tukikelpoiset kasvit kasvulohkolomakkeella 102B. Hakuaika päättyy 15.6.2017. Lomakkeet on saatavissa osoitteesta www.suomi.fi/lomakkeet⁵¹.

Tee tärkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimus 15.6.2017 mennessä. Tärkkelysperunan omaa siemenlisäysalaa ei saa sisällyttää tärkkelysperunan viljelysopimukseen. Ilmoita tärkkelysperunan siemenlisäys omana kasvulohkona tai kasvulohkoina. Käytä tärkkelysperunan viljelysopimuksena lomaketta 273 tai muuta vastaavat tiedot sisältävää asiakirjaa. Sokerijuurikkaan viljelijöiden sama viljelyvahvistus hyväksytään viljelysopimukseksi. **Toimita kopio tärkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15.6.2017 mennessä.**

Palkkiokelpoiset kasvit

Palkkiokelpoisia kasveja ovat seuraavat syksyllä 2016 kylvetyt ja 30.6.2017 mennessä kylvettävät kasvit.

■ **Valkuaiskasvit:** syysrapsi, syysrypsi, kevätrapsi, kevätrypsi, auringonkukka, öljypellava, ruistankio, härkäpapu, öljyhamppu (ks. öljyhampun tarkemmat tukiehdot hakuoppaan liitteestä C), peltoherne (eli ruoka- ja rehuherneet) ja makea lupiini.

- Lupiinin lajike on ilmoitettava aina, myös jos sitä käytetään seoksena. Jos ilmoitat lajikkeeksi muu tukikelpoinen lajike, anna lajikkeen nimi lisätietokentässä. Jos lajike ei ole tukikelpoinen, tuki hylätään.
- Lupiinin lajike oikeuttaa tukeen, jos se on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Tukikelpoisia lajikkeita ovat esimerkiksi Amiga, Boruta, Boregine, Haags Blaue, Energy, Mister, ja Sonet. Lajikeluettelo löytyy EU:n virallisen lehden numerosta C478, joka on julkaistu 21.12.2016. Lupiini on kohdissa 35–37. Lehti on saatavilla internetistä osoitteesta <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:478:FULL&>
- Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluetteloön koodilla 13.
- Säilytä lupiininsiementen vakuustodistus ja ostokuitti. Niistä katsotaan kylvetyn siemenen alkuperä.

⁵⁰<https://vipu.mavi.fi/login.html>

⁵¹<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

⁵²<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:478:FULL&from=FI>

rä mahdollisessa valvonnassa. Ell-ei vakuustodistusta ja ostokuit-tia ole, osoita siementen alkuperä muulla luotettavalla tavalla.

- **Ruis**, siemensadonkorjuuvuonna
- **Sokerijuurikas**, joka on viljelty soke-rintuotantoon ja josta on viljelysopi-mus sokerijuurikasteollisuuden kanssa
- **Tärkkelysperuna**, josta on viljelysopi-mus perunatärkkelysteollisuuden kans-sa. Tärkkelysperunan tuotannolla ei tarkoiteta perunahiutaletuotantoa.
- **Ihmisravinnoksi käytettävät avo-maanvihannekset**: Tarhaherne (tar-haherneisiin kuuluvat silpo-, silpo-ydin-, sokeri- ja taittoherne, jotka korja-taan tuleentumattomina), pensaspapu, valko- eli keräkaali, kiinankaali, kuk-kakaali, porkkana, lanttu, nauris, mu-kulaselleri, palsternakka, purjo, avo-maankurkku, kurpitsa, pinaatti, rapar-peri, punajuurikas ja keltajuurikas, ruo-kasipuli (sis. punasipuli ja jättisipu-li), punakaali, savoiijinkaali (kurttukaa-li), ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, lehtiselleri, lamopinaatti, salaatti (Lac-tuca-suku), salaattisikurit (Cichorium-suku), kesäkurpitsa, lehtikaali, valko-sipuli, piparjuuri, maa-artisokka, sa-laattifenkoli meloni ja **Avomaanvi-hanneksille maksetaan ainoastaan AB-alueella.**

Peltokasvipalkkion ehdot

- Sinun on oltava aktiiviviljelijä
- Pinta-alan, jolle haet peltokasvipalkki-ota, tulee olla hallinnassasi 15.6.2017
- Toimita kuntaan kopio tärkkelyspe-runan- ja sokerijuurikkaan viljelysopi-muksesta 15.6.2017 mennessä.

- Ei ikärajoja
- Valkuaiskasvien seokset viljojen kanssa eivät ole tukikelpoisia. Voit kuitenkin käyttää peltoherneellä pienen määrän viljaa tukikasvina.
- .
- Peltokasvipalkkio voidaan maksaa myös tukioikeudettomille hehtaareille.
- Pienin peltokasvipalkkioon oikeuttava kasvulohko on 0,05 hehtaaria.
- Peltokasvipalkkiota koskee rahoitusku-rileikkaus.
- Sinun on viljeltävä palkkiokelpoisia kasveja täydentävien ehtojen mukai-sesti. Täydentävien ehtojen oppaan löydät nettiosoitteesta www.fi⁵³.
- Palkkio maksetaan sekä Manner-Suo-messa että Ahvenanmaalla.

Peltokasvipalkkion määrä

Peltokasvipalkkio maksetaan hehtaariperus-teisesti. Lopullinen palkkion taso määritetään kunkin kasviryhmän palkkiokelpoisen koko-naisalan perusteella. Peltokasvipalkkiota voi-daan myöntää enintään 13,7 miljoonaa euroa seuraavasti: valkuaiskasvit enintään 6,3 mil-joonaa euroa, ruis enintään 1,5 miljoonaa eu-roa, sokerijuurikas enintään 1,0 miljoonaa eu-roa, tärkkelysperuna enintään 3,7 miljoonaa euroa sekä avomaanvihannekset enintään 1,2 miljoonaa euroa.

Peltokasvipalkkio hehtaaria kohden tukialu-eittain on arvio. Määrät tarkentuvat tukivuo-den lopulla tai alkuvuodesta 2018, kun lopul-liset palkkiokelpoiset pinta-alat ovat tiedos-sa.

⁵³<http://www.mavi.fi/>

Taulukko 1: Peltokasvipalkkio hehtaaria kohden (arvio)

Tukialue	AB	C
Valkuaiskasvit	65	65
Ruis	50	50
Sokerijuurikas	85	85
Tärkkelysperuna	575	575
Avomaanvihannekset	150	-

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵⁴

⁵⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Peltokasvipalkkio-tuki-hehtaaria-kohden.png>

Kansalliset peltotuet

HUOMIOITAVAA:

- Pohjoista hehtaaritukea ei edelleenkään makseta vehnälle (v.2017 tukitaso on 0 euroa). Muista myös, että pohjoista hehtaaritukea maksetaan vain ihmisravinnoksi viljeltäville avomaan vihanneksille.
- Yleistä hehtaaritukea maksetaan taas tukialueella C2.
- Pohjoisten peltotukien tukitasoja on nostettu.
- Nuorten viljelijöiden tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Muista hakea tukea vuosittain ja ilmoittaa mahdollisista henkilömuutoksista.

Etelä-Suomessa ei makseta kansallisia peltotukia. Pohjoiset peltotuet koostuvat kolmesta tukimuodosta, jotka maksetaan peltoviljelylle kasvikohdaisena tukena, yleisenä hehtaaritukena ja nuorille viljelijöille suunnattuna tukena. Lisäksi kansallista tukea maksetaan koko maassa sokerijuurikkaan tuotannolle. Yksikkötukien määrät on koottu taulukoon tämän luvun loppuun.

Hakijaa, maatilaa ja viljelytapaa koskevat yleiset edellytykset löytyvät Tuenhakijan perusoppaasta luvusta 3. Nuorten viljelijöiden tuen hakijaa koskevat edellytykset vastaavat EU:n nuoren viljelijän tuen ehtoja.

1. Pohjoiset peltotuet

Lohkon korvauskelpoisuus

Pohjoisia tukia myönnetään kasvulohkoille,

jotka ovat korvauskelpoisia. Lohkon hakemisesta korvauskelpoiseksi vuonna 2017 kerrotaan lisää Tuenhakijan perusoppaassa luvussa 7.

Ympäristöehdot

Pohjoisissa tuissa sinun on noudatettava osaa täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Ehdot koskevat suojakaistoja, pientareita, viljellyn maatalousmaan hoitoa, sängien polttoa, maisemapiirteiden säilyttämistä ja hukkakauran ja jättiputkien torjuntaa. Täydentävien ehtojen vaatimukset löytyvät tarkemmin täydentävien ehtojen oppaasta (löytyy osoitteesta www.mavi.fi).

Pohjoinen hehtaarituki

Pohjoinen hehtaarituki on tarkoitettu tukialueella C viljeltäville tietyille peltokasveille: ruis, sokerijuurikas, tärkkelysperuna, avomaanvihannekset, öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, tietyt valkuaiskasvustot ja tietyt hamppekasvustot.

Tukiyksikkökerroin

Pohjoiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset

Tukikelpoisia avomaanvihanneksia ovat vain ihmisravinnoksi käytettävät vihannekset.

Herneistä tukikelpoinen on tuleentumatomana korjattava tarhaheerne (eli silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneet). Tukea ei makseta avomaanvihannesten rehutuotannolle (esim. rehulanttu tai rehunauris), istukassipulille (lisäysaineiston tuottaminen), vihannestaimituotannolle eikä maustekasveille. Vihannesten muu kuin ihmisravinnoksi tapahtuva käyttö on ilmoitettava kasvulohkolomakkeen *Lisätietoja*-kohdassa.

Muut peltokasvit

Muita tukikelpoisia peltokasveja ovat öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, sokerimaissi ja hamppu. Katso hamppun erityisvaatimukset Hakuoppaan liitteestä C. Herneen/härkäpavun/makea lupiinin ja viljan seoskasvusto on tukikelpoinen, jos seoksen yhteenlasketusta siemenmäärästä (kg) yli 50 % on herneen, härkäpavun tai makean lupiinin siementä (= valkuaiskasvusto).

Yleinen hehtaarituki

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu peltoviljelyalalle tukialueella C2–C4 ja saaristo. Tukeen ei kuitenkaan ole oikeutettu mm. viljelemätön lohko, kesantopelto, suojakaista, kaikki suojavyöhykkeet, luonnonlaidun ja -niitty, kasvimaat eikä kasvihuoneala. Tukikelpoisia kasveja ovat maatalous-, puutarha- ja energiakasvit. Energiakasveilla tarkoitetaan yksivuotisia tai lyhytkiertoisia energiatarkoitukseen viljeltäviä kasveja. Tukialueilla C3 ja C4 yleistä hehtaaritukea maksetaan avomaanvihanneksille, mutta ei muille pohjoista hehtaaritukea saaville kasveille. Katso tukeen oikeuttavat kasvit tarkemmin Tukikelpoisuudet 2017 –taulukosta (Mavi.fi/Tuet ja palvelut/Viljelijä)⁵⁵.

⁵⁵<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/default.aspx>

⁵⁶<http://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/344/article-26821>

Nuorten viljelijöiden tuki

Nuorten viljelijöiden tuki on tarkoitettu tukialueen C viljelijälle, joka on perustanut tilan ensimmäistä kertaa sen pääasiallisena yrittäjänä ja on ensimmäisenä nuorten viljelijöiden tukihakuvuonna korkeintaan 40-vuotias. Tukea voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Jos hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä. Tuenhakijat on määriteltävä tarkemmin EU:n nuoren viljelijän⁵⁶ tuesta kertovassa luvussa.

Jos sait tukivuodelta 2015 ensimmäistä kertaa nuorten viljelijöiden tukea, voit hakea tukea uudestaan korkeintaan 4 seuraavana tukivuonna. Ilmoita samalla mahdollisista henkilömuutoksista maatilayrityksessäsi.

Nuorten viljelijöiden tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnansiirron yhteydessä hakuajan jälkeen.

Tukea maksetaan maatalous- puutarha- ja energiakasvien viljelyssä olevalle peltoalalle; ei kuitenkaan viljelemättömälle lohkolle, hoidetulle viljelemättömälle pellolle, suojakaistalle, suojavyöhykkeille, luonnonlaitumelle ja -niitylle, kasvimaalle eikä kasvihuonealalle.

2. Sokerijuurikkaan tuki

Sokerijuurikkaan tuki on tarkoitettu sokerijuurikkaan viljelijöille. Tukea myönnetään vain sokerintuotantoon käytettävälle sokerijuurikasialle. Muuhun käyttöön viljeltävän sokerijuurikkaan alalle tukea ei myönnetä. Il-

moita muu käyttö sähköisen tukihaun tai kasvulohkolomakkeen lisätiedoissa.

Sokerijuurikkaan kuljetustuki

Sokerijuurikkaan kuljetustuesta järjestetään erillinen haku keväällä 2017. Kuljetustuki maksetaan edellisen vuoden sokerijuurikkaan sopimusmäärän perusteella.

Taulukko 1. Kansallisten peltotukien yksikkötuet

TUKITYYPPI	Tukikelpoiset kasvit	Yksikkötuen määrä (€/ha)
Pohjoinen hehtaarituki (C)		Tukiyksikkö-kerron 1,00
tukialueet C1, C2 ja C2p, sekä näiden saaristo	ruis	75
tukialueet C1, C2 ja C2p, sekä näiden saaristo	sokerijuurikas	100
tukialueet C1, C2 ja C2p, sekä näiden saaristo	tärkkelysperuna	100
tukialueet C1-C4	avomaanvihannekset	350
tukialueet C1 ja C2	muut peltokasvit	75
tukialueet C1 ja C2	valkuaiskasvusto	45
Yleinen hehtaarituki (C2-C4)		
tukialue C2	viljelyksessä olevat kasvit	10
tukialue C2p sekä C1, C2 ja C2p alueiden saaristo	Viljelyksessä olevat kasvit	20
tukialue C3	viljelyksessä olevat kasvit	30
tukialue C4	viljelyksessä olevat kasvit	55
Nuorten viljelijöiden tuki (C1-C4)	viljelyksessä olevat kasvit	40
Sokerijuurikkaan tuki	sokerijuurikas	350

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵⁷

Pienin maksettava tuen määrä on 100 euroa. Jos haettu tuen kokonaismäärä ylittyy, yksikkötuen määrää alennetaan.

⁵⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Kansallisten-peltotukien-yksikkötuet-1.png>

Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset

Kansalliset kotieläintuet:

EU:n eläinpalkkiot:

- EU:n eläinpalkkiot – vuoden 2017 hakuohjeet⁵⁹

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Kansalliset kotieläintuet – vuoden 2017 hakuohjeet⁵⁸

- Eläinten hyvinvointikorvaus⁶⁰

⁵⁸<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Elaintuet/Sivut/default.aspx>

⁵⁹<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Elaintuet/Sivut/default.aspx>

⁶⁰<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/elainten-hyvinvointikorvaus/Sivut/elainten-hyvinvointi.aspx>

Muutokset hakuoppaassa 2017

Hakuopas on julkaistu 24.3.2017. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

29.5.2017

Luonnonhaittakorvaus

Eläinmäärä kirjanpidosta

Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2017 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. **Toimita kuntaan lisäksi liitelomake 461A hevosten tarkemmista tiedoista.** Lomakkeet löytyvät sivustolta www.suomi.fi/lomakkeet⁶¹ hakusanalla "mavi461". Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta, mutta liitteen toimit-

taminen ei aiheuta myöhästymistä.

—> Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2017 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. **Ilmoita hevosista ja poneista vapaamuotoisella liitteellä eläinmääräilmoituksen yhteydessä lisäksi hevosen/ponin nimi, UELN- tai rekisterinumero sekä tieto kenen hallinnassa eläin on ollut.** Lomake 461 löytyy sivustolta [mavi.fi](http://www.mavi.fi)⁶² (<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonhaittakorvaus.aspx>⁶³). Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta, mutta liitteen toimittaminen ei aiheuta myöhästymistä

⁶¹<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

⁶²<http://www.mavi.fi>

⁶³<http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/viljelijä/Sivut/luonnonhaittakorvaus.aspx>

Lukuohjeet ja tulostus

Voit lukea Hakuopasta kaikilta päätelaitteilta näyttökoosta riippumatta. Taulukot, kaaviot ja kuvat suurentuvat, kun klikkaat niitä.

Jos luet julkaisua tietokoneeltasi, voit siirtyä seuraaville sivuille näytön alareunan tai näppäimistön nuolinäppäimillä. Avaamalla vasemmalta Sisällys-välilehden voit siirtyä suo-

raan haluamaasi lukuun klikkaamalla sitä. Kosketusnäytöllisellä päätelaitteella siiryt seuraavalle sivulle pyyhkäisemällä kuvaruutua oikealle tai vasemmalle.

Tulosta Tuenhakijan perusopas tästä.⁶⁴

Tulosta Päätukihaun tuet tästä.⁶⁵

⁶⁴<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/359/pdf>

⁶⁵<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/344/pdf>

Julkaisun tiedot

5/2017 Hakuopas 2017

ISBN 978-952-9559-08-4 (Verkkojulkaisu)

ISSN 1797-4429 (Verkkojulkaisu)

Kuvat: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho

(johdanto), MMM_kuva-arkisto (muut kuvat)

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405, 60101
Seinäjoki, Puh. 0295 31 2000, www.mavi.fi